पश्चिम विदर्भातील सर्वाधिक खपाचे अग्रगण्य सायं दैनिक

सिटी न्यूज सुपरफास्ट

मुंबई ■ वर्ष १ ■ अंक ३१ ■ शनिवार दि. ४ जुलै २०२६ ■ मुल्य ३ रुपये ■ पुष्ठे ४

■ RNI No.- MHAR/ 26 /A4530 ■ Postal Regn. No. AKL DN /283 / 2024-2026 http://epaper.citynewssuperfast.com

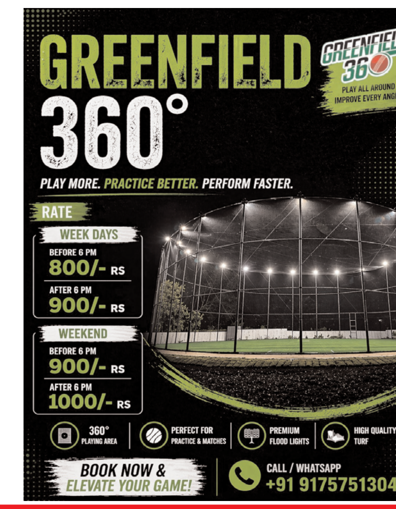

» थोडक्यात

सिंधू जल करार स्थगितच!

नवी दिल्ली: पाकिस्तानकडून सीमापार दहशतवादास आजही खतपाणी घालणे सुरू असल्याने भारताने सिंधू जल करारावरील स्थगिती अद्याप कायम ठेवली आहे', अशा शब्दांत भारताने पाकिस्तानला खडसावले आहे. 'भारताचा याविषयीचा पवित्रा सातत्यपूर्ण आहे', असेही भारताने म्हटले आहे. 'या कराराचा भंग करणाऱ्यांचे हात छाटले जातील', अशी दर्पोक्ती पाकिस्तानने नुकतीच केली होती. त्या पार्श्वभूमीवर रणधीर जयस्वाल यांनी शुक्रवारी हे प्रत्युत्तर दिले. पाकिस्तानने सीमापार दहशतवादास प्रोत्साहन देणे कायमस्वरूपी बंद करायला हवे. तसेच, या धोरणाची त्यांनी हमी देण्याची गरज असून त्यात भविष्यात बदल होता कामा नये. मात्र, आजही त्यांच्याकडून सीमापार दहशतवादास खतपाणी घातले जात आहे. त्यामुळे सिंधू जल करारास स्थगिती देण्याचे आमचे धोरण कायम आहे, असे जयस्वाल म्हणाले.

खासगी रुग्णालयांवर नियंत्रणासाठी नवे विधेयक!

मुंबई : राज्यातील सर्व प्रकारची खासगी रुग्णालये, नर्सिंग होम, क्लिनिक, डायग्नोस्टिक सेंटर, पॅथॉलॉजी लॅब आणि डे-केअर सेंटर यांना एकाच कायद्याच्या चौकटीत आणण्यासाठी 'महाराष्ट्र क्लिनिकल एस्टॅब्लिशमेंट (नोंदणी व नियमन) विधेयक, २०२६' शुक्रवारी विधानसभेत मांडण्यात आले. या विधेयकामुळे खासगी आरोग्यसेवेत पारदर्शकता वाढविणे, रुग्णांची आर्थिक पिळवणूक रोखणे व किमान आरोग्यसेवा सुनिश्चित करण्याचा उद्देश आहे. सर्व खासगी रुग्णालये, क्लिनिक, मॅटर्निटी होम, डिस्पेन्सरी, सॅनिटोरियम, पॅथॉलॉजी, जेनेटिक व रेडिओ-डायग्नोस्टिक प्रयोगशाळांना नोंदणी करणे बंधनकारक राहणार आहे.

दस्त नोंदणीतील 'बड्या माशां'च्या चौकशीची गरज!

1 लाचखोर अधिकऱ्यांचे जळगावात 'घबाड' →

2 मुद्रांक शुल्क विभागातील भ्रष्टाचाराचा हिमनग →

3 १० हजार रुपयांची लाच घेताना रंगेहात पकडले →

दस्त नोंदणी कार्यालयातील एजंट आणि अधिकाऱ्यांच्या हात मिळवणीचे काय

प्रतिनिधी दि. ४ जुलै

अकोला:'सर्वसामान्यांचे रक्त शोषणाऱ्या भ्रष्ट व्यवस्थेला लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने एक मोठा हादरा दिला आहे. अवघ्या १० हजार रुपयांची लाच घेताना रंगेहात पकडल्या गेलेल्या अकोल्याचे सह जिल्हा निबंधक व मुद्रांक जिल्हाधिकारी किरण चौधरी यांच्या जळगाव येथील घरावर पडलेल्या धाडीत तब्बल ३ कोटी रुपयांचे काळे घबाड हाती आले आहे. या कारवाईने महसूल आणि मुद्रांक शुल्क विभागात प्रचंड खळबळ उडाली असून, 'हा तर फक्त हिमनगाचा शेंडा आहे, विभागातील इतर बड्या माशांचीही अपसंपदा तपासा!' अशी आक्रमक मागणी आता जनतेतून जोर धरू लागली आहे.

झडतीत काय काय जप्त झाले?

» जळगाव येथील घर म्हणजे पैशांची खाणच असल्याचे स्पष्ट झाले आहे. पोलिसांनी जप्त केलेल्या मालमत्तेचा तपशील दिला आहे. दीड कोटी रुपये कॅश, सोन्याचे दागिने ६० लाख रुपये, सोने खरेदीच्या पावत्या११ लाख रुपये, खरेदीखत आणि बक्षिसपत्रे ६२ लाख रुपये, एकूण जप्त मालमत्ता३ कोटी अशी माहिती प्राप्त झाली आहे.

घरात नातेवाइकांचा छुप्या मार्गाने प्रवेश !

» अकोला लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने कारवाईपूर्वी किरण चौधरी यांचे जळगावच्या विष्णुनगर भागातील घर सीलबंद केले होते. मात्र, काळा पैसा आणि पुरावे नष्ट करण्याच्या उद्देशाने संशयितांच्या काही नातेवाइकांनी या सीलबंद घरात छुप्या मार्गाने प्रवेश केल्याचा धक्कादायक प्रकार समोर आला. कायद्याला आव्हान देणाऱ्या या नातेवाइकांवर तातडीने गुन्हा दाखल करण्यात आला असून पोलिसांनी पुढील पावले उचलली. चौधरी यांच्या पत्नी मनीषा चौधरी, शासकीय पंच, गोल्ड व्हॅल्यूअर आणि बँक कॅशियरच्या समक्ष घेतलेल्या मॅरेथॉन झडतीत जे समोर आले, त्याने तपास यंत्रणांचेही डोळे पांढरे झाले.

'त्या' छुप्या नेटवर्कचा बिमोड कधी होणार ?

» केवळ किरण चौधरी यांच्यावर कारवाई करून चालणार नाही, तर या संपूर्ण विभागाची 'स्वच्छता मोहीम' राबवण्याची गरज आहे. सध्या अकोला पोलीस आणि लाच लुचपत प्रतिबंधक विभाग किरण चौधरी यांच्या बँक खात्यांची आणि इतर बेनामी मालमत्तेची चौकशी करत आहेत. मात्र, एजंट आणि दस्त नोंदणी विभागातील कर्मचाऱ्यांचे हे छुपे वसुली नेटवर्क लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग पाडून टाकणार का ? की इतर भ्रष्ट कर्मचारी व बडे अधिकारी यातून सहीसलामत सुटणार ? असा संतप्त सवाल आता जनतेतून विचारला जात आहे.

दस्त नोंदणी विभाग की एजंटांचा अड्डा ?

अकोल्यात सध्या दस्त नोंदणीसाठी हजारो रुपये एजंटमार्फत उघडपणे घेतले जात असून विभागाचे कामकाज पूर्णपणे कोलमडल्याचे चित्र आहे. बनावट लोकांना उभे करून दस्त नोंदणी करण्याचे गंभीर प्रकारही समोर येत आहेत. १० हजारांच्या लाचेचे मूळ थेट ३ कोटींच्या काळ्या पैशांपर्यंत पोहोचल्याने, सर्वसामान्य नागरिकांची होणारी आर्थिक पिळवणूक चव्हाट्यावर आली आहे.'हा तर केवळ हिमनगाचा शेंडा आहे. दस्त नोंदणी विभाग आणि एजंट यांच्यातील छुप्या वसुलीचे हे नेटवर्क अत्यंत मजबूत आहे. जर या विभागातील इतर वरिष्ठ आणि लाचखोर अधिकाऱ्यांच्या संपत्तीची सखोल चौकशी झाली, तर अजून मोठी बेनामी संपत्ती उघडकीस येईल!'

— सुजाण नागरिक, अकोला.

दिलीप वळसे पाटील राज्याचे नवे अर्थमंत्री होणार?

प्रतिनिधी दि. ४ जुलै

पंढरपूर : महाराष्ट्राच्या राजकीय वर्तुळात सध्या अर्थमंत्री पदावरून पुन्हा एकदा जोरदार हालचाली सुरू झाल्या आहेत. हे महत्त्वाचे पद राष्ट्रवादी काँग्रेस (अजित पवार गट) पक्षाकडे येणार असल्याचे बोलले जात असून, यासाठी ज्येष्ठ नेते आणि माजी मंत्री दिलीप वळसे पाटील यांच्या नावाची जोरदार चर्चा रंगली आहे. या पार्श्वभूमीवर दिलीप वळसे पाटील यांनी पंढरपुरात विठ्ठल दर्शनासाठी आले असता माध्यमांशी संवाद साधला. 'मी अर्थमंत्री होणार, ही चर्चा फक्त माध्यमांमध्ये सुरू असून याबाबतचा अंतिम निर्णय आमचे पक्षश्रेष्ठी योग्य वेळी घेतील,' असे स्पष्टीकरण त्यांनी दिले आहे. अजित पवार यांच्या अकाली निधनानंतर अर्थ खाते मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी स्वतःकडे ठेवले आहे. अर्थसंकल्पीय अधिवेशन संपल्यानंतर हे खाते पुन्हा राष्ट्रवादी काँग्रेस अजित पवार गटाला दिले जाईल, असे त्यावेळी सांगण्यात आले होते. मात्र, अर्थसंकल्पीय अधिवेशन संपूनही अर्थ खाते अजूनही मुख्यमंत्र्यांकडेच असल्याने अजित पवार गटातून या पदासाठी जोरदार मागणी केली जात आहे.

उपमुख्यमंत्री शिंदे रुग्णालयात दाखल!

ठाणे : राज्याचे उपमुख्यमंत्री आणिशिवसेनेचे (शिंदे गट) सर्वेसर्वा एकनाथ शिंदे यांची प्रकृती अचानक बिघडल्याने त्यांना शुक्रवारी ठाण्यातील एका खासगी रुग्णालयात दाखल करण्यात आल्याची प्राथमिक माहिती आहे. त्यांच्यावर सध्या तज्ज्ञ डॉक्टरांच्या निगराणीखाली उपचार सुरु असून एकनाथ शिंदे यांनी प्रकृती पूर्णपणे स्थिर आहे.

ठाकरेंनी आंदोलन पुकारल्यावर 'आरएसएस'ने दिले निवेदन!

राम मंदिर देणगी घोटाळाप्रकरण ; राऊतांची टीका

प्रतिनिधी दि. ४ जुलै

मुंबई : राम मंदिर देणगी घोटाळाप्रकरणी चौकशी सुरू आहे. या चौकशीतून अनेकविध धक्कादायक माहिती समोर येत आहे. त्यामुळे राज्याचे माजी मुख्यमंत्री उद्धव ठाकरे यांनी मुंबई रामरक्षा आंदोलनाची हाक दिली. त्यानंतर आता संजय राऊत यांनी मोठा दावा केला आहे. उद्धव ठाकरेंनी आंदोलन पुकारल्यानंतर राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाने राम मंदिर देणगी घोटाळाप्रकरणी निवेदन दिले, असे संजय राऊत म्हणाले. शनिवारी ते माध्यमांशी बोलत होते. 'राम मंदिर देणगी घोटाळाप्रकरणी कारवाई होईल. पण कारवाई होताना दिसत नाही. एखाद्या गुन्ह्यात जेव्हा पाचपेक्षा जास्त लोक सहभागी असतात, तेव्हा ती चोरी नसते, तो दरोडा असतो. त्यामुळे राम मंदिरावर दरोडा पडला आहे. राम मंदिराच्या ट्रस्टवरच कारवाई व्हायला हवी, कारण ते कर्तव्यास मुकले आहेत', असं संजय राऊत म्हणाले.

अकोला शहराचा पाणी पुरवठा लांबणार

सात दिवसाआड होणार पाणीपुरवठा

प्रतिनिधी दि. ४ जुलै

अकोला शहराला तुर्तास पाच दिवसाआड पाणी पुरवठा केला जात आहे. पण, धरणातील घटता जलसाठा पाहता सात दिवसाआड पाणी पुरवठा करण्याच्या हालचाली महापालिकेत सुरु आहे. अकोलेकरांना पाणी टंचाई पाहता पाणी बचतीचा मार्ग स्विकारावा लागेल. काटेपुर्णा प्रकल्पातून अकोल्याला पाणी पुरवठा केला जातो. काटेपुर्णा प्रकल्पात १६ दशलक्ष घनमीटर पाणीसाठा आहे. अर्थात केवळ १९ टक्के जलसाठा महान येथील धरणात आहे.

तर वान प्रकल्पात ३४ दशलक्ष घनमीटर पाणी असून तो साठा देखील ३४ टक्के इतका आहे. असे असताना आता भविष्यातील पाणी पुरवठ्याचे नियोजन पाहता ते लांबण्याचे चिन्हं आहे. अकोला महापालिका शहरातील नागरिकांना दर पाचव्या दिवशी पाणी पुरवठा करत आहे. तो भविष्यात सातव्या दिवशी करण्याची प्रशासनाची तयारी सुरु झाली आहे. त्यामुळे पुढील काही दिवसात यावर अमलबजावणी झाल्यास सातव्या दिवशी अकोलेकरांना पाणी पुरवठा होईल.

भरधाव एसटी बसेस धडकल्या!

जालना : वडिगोद्री महामार्गावर आज शनिवारी सकाळी भीषण अपघात झाला आहे. अंबड तालुक्यातील शहापूरजवळ गल्हाटी नदीच्या पुलावर अंबड आगाराच्या २ एसटी बसची समोरासमोर जोरदार धडक झाल्यानं एकच खळबळ उडाली. या भीषण अपघातात प्राथमिक माहितीनुसार ३० ते ४० विद्यार्थी व प्रवासी जखमी झाले असून, त्यामध्ये मोठ्या संख्येने शाळकरी विद्यार्थ्यांचा समावेश आहे. अपघातानंतर घटनास्थळी काही काळ गोंधळाचं वातावरण निर्माण झालं. स्थानिक नागरिकांच्या तत्परतेमुळे जखमींना तातडीनं बाहेर काढून अंबड येथील ग्रामीण रुग्णालयात उपचारासाठी दाखल करण्यात आलं.

कारंजा ते मानोराच्या कुपटा घाटात अपघात

तिप्पर-कारची समोरासमोर धडक, दोघांचा जागीच मृत्यू

प्रतिनिधी दि. ४ जुलै

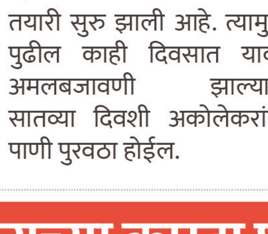

वाशिम जिल्ह्यातील कारंजा-मानोरा मार्गावरील कुपटा घाटात आज सकाळी साडेदहाच्या सुमारास भीषण अपघात झाला. कुपटा येथून मानोराकडे जाणाऱ्या कारची टिप्परशी समोरासमोर धडक होऊन कारमधील दोघांचा जागीच मृत्यू झाला. अपघातामुळे काही काळ या मार्गावरील वाहतूक विस्कळीत झाली होती. प्राथमिक माहितीनुसार, एक कार कुपटा येथून मानोराकडे जात असताना घाटात भरधाव वेगाने समोरून येणाऱ्या टिप्परची जोरदार धडक बसली. धडक इतकी भीषण होती की कारचा चुराडा झाला आणि कारमधील दोघांचा घटनास्थळीच मृत्यू झाला. घटनेची माहिती मिळताच 108 रुग्णवाहिकेचे पायलट लक्ष्मण चव्हाण तातडीने घटनास्थळी दाखल झाले. त्यानंतर दोन्ही मृतदेह पुढील कार्यवाहीसाठी मानोरा ग्रामीण रुग्णालयात हलविण्यात आले.अपघाताची माहिती मिळताच पोलीसही घटनास्थळी दाखल झाले असून पंचनामा करून पुढील तपास सुरू करण्यात आला आहे.मृतांची ओळख आणि अपघाताचे नेमके कारण अद्याप स्पष्ट झालेले नाही.

सहयोगी बँकांचे विलीनीकरण (१९५९ आणि २०१७)१९५९ चा कायदा : १९५९ मध्ये केंद्र सरकारने एक कायदा करून संस्थानांच्या ताब्यातील ८ बँकांना एसबीआयच्या सहयोगी बँका बनवले.

महा-विलीनीकरण (२०१७) : १ एप्रिल २०१७ रोजी एसबीआयने आपल्या ५ सहयोगी बँका (उदा. स्टेट बँक ऑफ बिकानेर अँड जयपूर, स्टेट बँक ऑफ हैदराबाद, स्टेट बँक ऑफ म्हैसूर, स्टेट बँक ऑफ त्रावणकोर, स्टेट बँक ऑफ पतियाळा) आणि 'भारतीय महिला बँक' यांचे पूर्णपणे स्वतःमध्ये विलीनीकरण केले. यामुळे एसबीआय जगातील सर्वात मोठ्या बँकांच्या यादीत सामील झाली.

आजची आधुनिक एसबीआय (२०२६ मधील स्थिती)

आज एसबीआय केवळ भारतातीलच नव्हे, तर जगातील एक वित्तीय महासत्ता बनली आहे. सध्या बँक ५२ कोटींहून अधिक ग्राहकांना सेवा देत असून तिचे जाळे २३,००० पेक्षा जास्त शाखा आणि ६०,००० हून अधिक एटीएमसह जगभरातील २९ देशांमध्ये पसरले आहे. 'वायओएनओ' सारख्या डिजिटल प्लॅटफॉर्ममुळे ही बँक आज पूर्णपणे हायटेक झाली आहे.

देशातील सर्वात मोठी अन् विश्वासार्ह बँक 'एसबीआय'!

1 जुलैला झाली होती बँकेची स्थापना

कोणत्याही देशाच्या अर्थव्यवस्थेत बँक ही महत्त्वाची संस्था असते. एखाद-दुसऱ्या दिवसासाठी जरी बँकांचे व्यवहार बंद राहिले, तरी देशाची आर्थिक व्यवस्था खीळ घातल्यासारखी होते. देशाच्या आर्थिक प्रगतीत त्या देशातील बँकांचा फार मोठा सहभाग असतो. बँकांच्या विकासासोबतच देशाचा विकास घडून येतो. त्यादृष्टीने भारतीय बँकांचा प्रवास व विकास कसा झाला हे महत्त्वाचे ठरते. देशातील सर्वात मोठी आणि सर्वात विश्वासार्ह बँक कोणती? या प्रश्नाला भारतीय स्टेट बँक हे उत्तर येतं. स्टेट बँक ऑफ इंडियाला २०० वर्षांहून अधिक दिवस झाले आहेत. आज ही देशातील सर्वात मोठी बँक आहे. मात्र, इथंपर्यंत पोहोचण्याची बँकेची कहाणी खूप रंजक आहे. आज १ जुलै हा या बँकेचा स्थापना दिवस आहे. शाखा आणि कर्मचाऱ्यांची संख्या लक्षात घेतल्यास स्टेट बँक जगातील सर्वात मोठी बँक आहे. भारतीय स्टेट बँक ही सार्वजनिक क्षेत्रातील सर्वात मोठी बँक आहे. या बँकेला हे नाव १९५५ मध्ये मिळाले. परंतु आज बँक ज्या शिखरावर पोहचली आहे. याचा प्रवास २ शतकाहून अधिक जुना आहे. या बँकेच्या स्थापनेचा प्रवास १८०६ सालापासून सुरू होतो.

एसबीआयच्या लोगोविषयी...

१९५५ साली जेव्हा भारतीय स्टेट बँक अस्तित्वात आली. तेव्हा बँकेचा लोगो वटवृक्षाचे झाड होते. मात्र, १९७० मध्ये हा लोगो पूर्णपणे बदलण्यात आला. वटवृक्षाऐवजी, निळ्या रंगाचे वर्तुळ, ज्याच्या तळाशी एक लहान कट आहे, असा लोगो तयार करण्यात आला. हा लोगो अहमदाबाद नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ डिझाईनच्या माजी विद्यार्थी असलेले शेखर कामत यांनी तयार केला होता. एसबीआयच्या नव्या लोगोची रचना ही गुजरातमधील कांकरिया तलावापासून प्रेरित असल्याचे काही जणांनी म्हटलं होते. एसबीआयचा लोगो हा कांकरिया तलावाचा नकाशाप्रमाणे असल्याचे काही जणांचे म्हणणे होते. मात्र, हे शेखर कामत यांनी हे नाकारले.

ऐतिहासिक पार्श्वभूमी (इम्पीरियल बँक)

एसबीआयचा इतिहास २०० वर्षांपेक्षा जास्त जुना आहे. ब्रिटिशांच्या काळात १८०६ मध्ये 'बँक ऑफ कलकत्ता' (नंतर 'बँक ऑफ बंगाल') सुरू झाली. त्यानंतर 'बँक ऑफ बॉम्बे' (१८०४) आणि 'बँक ऑफ मद्रास' (१८४३) या तीन प्रेसिडेन्सी बँका स्थापन झाल्या.
२७ जानेवारी १९२१ रोजी या तिन्ही बँकांचे विलीनीकरण करून 'इम्पीरियल बँक ऑफ इंडिया' ची स्थापना करण्यात आली.
स्वातंत्र्यानंतर, ग्रामीण पत पाहणी समितीच्या शिफारशीनुसार भारत सरकारने १ जुलै १९५५ रोजी 'इम्पीरियल बँक ऑफ इंडिया'चे राष्ट्रीयीकरण केले.
या राष्ट्रीयीकरणानंतर तिचे नामकरण 'स्टेट बँक ऑफ इंडिया' असे करण्यात आले.

बँक ऑफ कलकत्ता २ जून १८०६ रोजी सुरू झाली होती. तिचे २ जानेवारी १८०९ रोजी बँक ऑफ बंगालमध्ये रुपातंर झाले. १५ एप्रिल १८४० रोजी बँक ऑफ बॉम्बे आणि १ जुलै १८४३ रोजी बँक ऑफ मद्रासची स्थापना झाली. बँक ऑफ बॉम्बे आणि बँक ऑफ मद्रास या त्या काळातील प्रमुख बँका होत्या. बँक ऑफ बॉम्बे आणि बँक ऑफ मद्रास यांचे २७ जानेवारी १९२१ रोजी बँक ऑफ बंगालमध्ये विलीनीकरण झाले. तिन्ही बँका मिळून इंपीरियल बँक ऑफ इंडिया तयार करण्यात आली.

देश स्वतंत्र झाल्याच्या सुमारे ८ वर्षांनंतर भारतीय स्टेट बँक अॅक्ट १९५५ अंतर्गत भारतीय रिझर्व्ह बँकेने इंपीरियल बँक ऑफ इंडिया ताब्यात घेतली. यानंतर इंपीरियल बँक ऑफ इंडियाचे नाव बदलले आणि १ जुलै १९५५ रोजी भारतीय स्टेट बँक ऑफ इंडिया अस्तित्वात आली. १९६० मध्ये एसबीआयने ७ बँकांचे नियंत्रण संपादन केले. या सर्व पूर्वीच्या वेगवेगळ्या राज्यांच्या बँका होत्या. ज्याचे नाव आणि लोगो स्टेट बँक ऑफ इंडियाच्या धर्तीवर ठेवले. या सहयोगी बँकांमध्ये स्टेट बँक ऑफ बीकानेर अॅण्ड जयपूर, स्टेट बँक ऑफ हैदराबाद, स्टेट बँक ऑफ इंदूर, स्टेट बँक ऑफ म्हैसूर, स्टेट बँक ऑफ पटियाला, स्टेट बँक ऑफ सौराष्ट्र आणि स्टेट बँक ऑफ त्रावणकोर यांचा समावेश आहे. १ एप्रिल २०१७ रोजी या बँका स्टेट बँक ऑफ इंडियामध्ये विलीन झाल्या.

मुख्यालय : नरीमन पॉईंट, मुंबई (महाराष्ट्र) स्वामित्व : ही भारत सरकारची सार्वजनिक क्षेत्रातील सर्वात मोठी बँक आहे. शाखा आणि कर्मचाऱ्यांच्या संख्येच्या दृष्टीने ही जगातील सर्वात मोठ्या बँकांपैकी एक आहे. तीन प्रेसिडेन्सी बँकांची स्थापना (१८०६ - १८४३) या बँकेची पाळेमुळे ब्रिटीश ईस्ट इंडिया कंपनीच्या काळात रोवली गेली. भारताचा व्यापार सांभाळण्यासाठी ब्रिटिशांनी तीन वेगवेगळ्या प्रांतांत तीन प्रमुख बँका (ज्यांना 'प्रेसिडेन्सी बँका' म्हटले जाई) सुरू केल्या.

१) बँक ऑफ कलकत्ता : २ जून १८०६ रोजी स्थापना झाली, जिचे नाव नंतर 'बँक ऑफ बंगाल' करण्यात आले.

२) बँक ऑफ बॉम्बे : १५ एप्रिल १८४० रोजी मुंबईत स्थापना झाली.

३) बँक ऑफ मद्रास : १ जुलै १८४३ रोजी चेन्नई (मद्रास) येथे स्थापना झाली.

इम्पीरियल बँक ऑफ इंडियाचा उदय (१९२१) : पहिल्या महायुद्धानंतर देशातील बँकिंग व्यवस्था मजबूत करण्यासाठी ब्रिटिशांनी २७ जानेवारी १९२१ रोजी वरील तिन्ही प्रेसिडेन्सी बँकांचे विलीनीकरण केले. या एकत्रिकरणातून 'इम्पीरियल बँक ऑफ इंडिया' अस्तित्वात आली. १९३५ मध्ये 'भारतीय रिझर्व्ह बँक'ची स्थापना होईपर्यंत ही इम्पीरियल बँकच भारताची मध्यवर्ती बँक म्हणून काम पाहत होती.

राष्ट्रीयीकरण आणि 'एसबीआय' चा जन्म (१९५५) भारत स्वतंत्र झाल्यानंतर ग्रामीण भागाचा विकास करण्यासाठी आणि शेतकऱ्यांना आर्थिक मदत करण्यासाठी एका मोठ्या सरकारी बँकेची गरज होती. त्यानुसार, 'गोरवाला समिती' (ग्रामीण पत पाहणी समिती) च्या शिफारशीवरून भारत सरकारने १ जुलै १९५५ रोजी 'इम्पीरियल बँक ऑफ इंडिया'चे राष्ट्रीयीकरण केले. याच दिवशी या बँकेचे नाव बदलून 'स्टेट बँक ऑफ इंडिया' (भारतीय स्टेट बँक) ठेवण्यात आले.

कर्जमुक्ती : भविष्याची गुंतवणूक

नैसर्गिक संकट व कर्जबाजारीपणाच्या गर्तेत अडकलेल्या शेतकरी बांधवांना पुन्हा सक्षम करण्यासाठी राज्य शासनाने 'पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर शेतकरी कर्जमुक्ती योजना २०२६' सुरू केली आहे. या योजनेचा लाभ म्हणजे शेतकरी बांधवांच्या उज्वल भविष्यासाठी गुंतवणूक ठरणार आहे. याविषयी या लेखात उहापोह करण्यात आला आहे.... कर्जमुक्ती केवळ खर्च नाही; ती राज्यातील अन्नदात्यांच्या भविष्यावर केलेली खरी गुंतवणूक आहे. राज्य शासनाने जाहीर केलेल्या 'पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर शेतकरी कर्जमुक्ती योजना-२०२६' कडे पाहताना ही भावना प्रकर्षाने जाणवते. ही योजना केवळ थकीत कर्जाची रक्कम माफ करण्यापुरती मर्यादित नाही, तर शेती, शेतकरी आणि ग्रामीण अर्थव्यवस्थेला नव्याने सक्षम करण्याचा दूरदृष्टीचा प्रयत्न आहे.

महाराष्ट्रातील शेती ही आजही मोठ्या प्रमाणावर नैसर्गिक परिस्थितीवर अवलंबून आहे. गेल्या काही वर्षांत अवकाळी पाऊस, अतिवृष्टी, दुष्काळ, महापूर, गारपीट, रोगराई आणि वाढता उत्पादन खर्च या संकटांनी शेतकऱ्यांची आर्थिक घडी विस्कटली आहे. अशा वेळी अनेक शेतकरी पीक कर्ज घेतात; मात्र प्रतिकूल परिस्थितीमुळे वेळेत परतफेड करता येत नाही. परिणामी ते नव्या पीक कर्जासाठी अपात्र ठरतात. कर्जाचे चक्र वाढत जाते आणि शेती करण्याची क्षमता कमी होत जाते. अशा दुष्टचक्रातून शेतकऱ्याला बाहेर काढणे, हा या योजनेमागील मूलभूत विचार आहे.

शासनाने या वेळी केवळ कर्जमाफी जाहीर करून थांबण्याचा मार्ग स्वीकारलेला नाही. उलट, शेतकरी पुन्हा सक्षम व्हावा, त्याला नव्याने कर्ज उपलब्ध व्हावे आणि शेतीतील गुंतवणूक वाढावी, या उद्देशाने योजनेची रचना करण्यात आली आहे. म्हणूनच कर्जमुक्तीबरोबरच नियमित कर्जफेड करणाऱ्या शेतकऱ्यांसाठी प्रोत्साहनपर लाभाची तरतूद करण्यात आली आहे. आर्थिक शिस्त पाळणाऱ्या शेतकऱ्यांचा सन्मान करण्याची ही भूमिका शासनाच्या संतुलित दृष्टिकोनाचे उदाहरण आहे.

या योजनेतील आणखी एक महत्त्वाचा बदल म्हणजे 'एकवेळ समझोता' (ध्व्हा ऊग्स एूतसहू) ही संकल्पना. पूर्वी कर्जाची रक्कम निर्धारित मर्यादेपेक्षा थोडी जास्त असल्यामुळे अनेक शेतकरी कर्जमाफीपासून वंचित राहत होते. आता अशा शेतकऱ्यांना स्वतःचा हिस्सा भरल्यानंतर शासनाकडून निर्धारित मर्यादेपर्यंतचा लाभ दिला जाणार आहे. त्यामुळे हजारो शेतकऱ्यांना पुन्हा बँकिंग व्यवस्थेत येण्याची संधी मिळणार आहे. ही तरतूद केवळ आर्थिक नाही, तर सामाजिक न्यायाचीही आहे. महाराष्ट्रातील विशेषतः पश्चिम महाराष्ट्राचा विचार केला तर येथे ऊस, भात, फळबागा, भाजीपाला, दुग्धव्यवसाय आणि प्रक्रिया उद्योग यामुळे ग्रामीण अर्थव्यवस्था सक्षम झाली आहे. मात्र, सिंचनाची उपलब्धता असूनही बदलते हवामान, वाढते मजुरीचे दर आणि बाजारातील अनिश्चितता यामुळे येथील शेतकरीही आर्थिक तणावातून जात आहेत. शेतकऱ्याच्या हातात पैसा आला की त्याचा परिणाम केवळ त्याच्या कुटुंबापुरता मर्यादित राहत नाही. कृषी सेवा केंद्रे, खत-बियाणे विक्रेते, वाहतूक, कृषी अवजारे, दूध व्यवसाय, लघुउद्योग आणि ग्रामीण बाजारपेठ यांनाही त्याचा थेट लाभ होतो. म्हणूनच शेतकऱ्याला दिलेला आधार हा प्रत्यक्षात संपूर्ण ग्रामीण अर्थव्यवस्थेला दिलेला आधार असतो.

योजनेची संपूर्ण प्रक्रिया ऑनलाइन, पारदर्शक आणि तंत्रज्ञानाधारित करण्यात आली आहे. बँकांकडून पात्र शेतकऱ्यांची माहिती थेट शासनाच्या पोर्टलवर अपलोड केली जात आहे. आधार प्रमाणीकरण, अॅग्रीस्टॅक, संगणकीय पडताळणी, गावनिहाय लाभार्थी यादी आणि तक्रार निवारण व्यवस्था यामुळे लाभ वितरण अधिक अचूक, पारदर्शक आणि विश्वासार्ह होणार आहे. त्यामुळे पात्र शेतकरी वंचित राहू नयेत आणि अपात्र लाभार्थ्यांना लाभ मिळू नये, याची विशेष काळजी घेण्यात आली आहे.

या योजनेमागे शासनाची आणखी एक व्यापक भूमिका दिसून येते. कर्जमाफी ही अंतिम उपाययोजना नसून, शेतकऱ्याला पुन्हा उभे करण्याची पहिली पायरी आहे. यासाठीच कृषी पायाभूत सुविधा, सिंचन, पीक विविधीकरण, तंत्रज्ञानाचा वापर, मूल्यवर्धन आणि शेतमालाला बाजारपेठ उपलब्ध करून देण्यासारख्या दीर्घकालीन उपाययोजनांवरही भर दिला जात आहे. त्यामुळे शेतकरी वारंवार कर्जाच्या चक्रात अडकणार नाही, हा शासनाचा प्रयत्न आहे. या योजनेला पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर यांचे नाव देण्यात आले, यालाही विशेष अर्थ आहे. रयतेचे कल्याण, जलव्यवस्थापन, शेती आणि ग्रामीण विकास यांना प्राधान्य देणाऱ्या या लोकाभिमुख शासकाच्या त्रिशताब्दी जयंती वर्षात शेतकरी कल्याणाची ही योजना जाहीर करून शासनाने इतिहासातील लोककल्याणकारी परंपरा आधुनिक काळाशी जोडली आहे. आज कर्जमुक्तीची गरज केवळ कर्ज कमी करण्यासाठी नाही, तर शेतकऱ्याचा आत्मविश्वास परत मिळवून देण्यासाठी आहे. आर्थिक चिंता कमी झाली की शेतकरी अधिक धाडसाने नवे तंत्रज्ञान स्वीकारतो, उत्पादन वाढविण्याचा प्रयत्न करतो आणि शेतीकडे उद्योग म्हणून पाहू लागतो. याचा सकारात्मक परिणाम संपूर्ण ग्रामीण विकासावर होतो.

म्हणूनच 'पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर शेतकरी कर्जमुक्ती योजना-२०२६' ही केवळ आर्थिक मदतीची योजना नाही. ती शासनाचा शेतकऱ्यावरील विश्वास, शेतकऱ्याच्या श्रमांचा सन्मान आणि कृषी क्षेत्र अधिक सक्षम करण्याचा व्यापक संकल्प आहे. शेतकरी सक्षम असेल, तर शेती सक्षम होईल; शेती सक्षम झाली तर ग्रामीण अर्थव्यवस्था बळकट होईल; आणि ग्रामीण महाराष्ट्र समृद्ध झाला तरच विकसित महाराष्ट्राचे स्वप्न प्रत्यक्षात उतरेल. हीच या योजनेमागील खरी प्रेरणा आणि दूरदृष्टी आहे.

विभागीय माहिती कार्यालय, अमरावती

होमिओपॅथी उपचार पद्धतीचे जनक सॅम्युएल हानेमान!

ख्रिश्चन फेड्रिक स्यॅमुएल हानेमान यांचा जन्म १० एप्रिल १७५५ रोजी तर निधन २ जुलै १८४३ मध्ये झालेरु ते एक जर्मन वैद्यक होते. त्यांनी होमिओपॅथी या वैद्यकीयशास्त्राचा शोध लावला. १७८४ मध्ये तरुण वयातच त्यांना ड्रेसडेन येथे सर्जन जनरलची जागा मिळाली. त्यांनी त्यावेळी जुनाट व्रणरोगावर एक अपूर्व ग्रंथ लिहिला व हाडांच्या व्रणावर एक नवीन औषधी प्रक्रिया बसवली. सन १७९२ च्या आधी त्यांनी फ्रेंच, इंग्लिश व इटालीयन भाषांतून निरनिराळ्या १८ वैद्यक ग्रंथाचे भाषांतर केले, १७८४ मध्ये त्यांनी जुन्या आजारावर एक अपूर्व ग्रंथ लिहिला, या ग्रंथात त्यांनी असाध्य समजल्या जाणाऱ्या जुन्या रोगांवर जलोपचार व मसाजने मालिश करून रोगाचे हरण करण्याची पद्धतीबाबत माहिती दिली आहे. होमिओपॅथीचा शोध लावण्यापूर्वी स्यॅमुएल हानेमान याने केलेल्या प्रयोगांत त्याला बार्क ऑफ चायना म्हणजे सिंकोना नावाच्या वनस्पतीचा रस प्यायल्यावर स्वतःमध्ये मलेरियाची लक्षणे दिसून आली होती. परंतु सिंकोना हे औषध मलेरिया रोग बरा करण्यासाठी वापरत असत. रसामध्ये घातलेले पाणी औषधाचे गुणधर्म स्मरणात ठेवून त्याप्रमाणे रुग्णास गुण देत असले पाहिजे असा हानेमानाने तर्क केला.

स्यॅमुएल हानेमान यांना रसायनशास्त्राचे उत्तम ज्ञान होते. त्यांनी या विषयावर पुष्कळ लेख लिहिले आहेत. त्यांनी १७९३ व १७९९ च्या दरम्यान औषधी शास्त्रविषयक बरेच नवे ग्रंथ लिहिले. तेव्हापासून त्यास वैद्यकशास्त्रात प्रमाणभूत मानू लागले. १८१० साली ते लैप्झीक शहरी आले आणि होमिओपथिक औषधांचाच व्यवसाय करु लागले. १८१२ साली त्यांना लैप्झीक युनिव्हर्सिटीच्या वैद्यक शास्त्रावरील प्रोफेसरची जागा मिळाली आणि त्यांचा व्यवसाय फार जोमाने वाढू लागला. हे पाहून त्यांचा उत्कर्ष सहन न झाल्यामुळे तेथील सर्व अॅलोपॅथिक लोक व केमिस्ट लोक एकवटले आणि त्यांनी स्यॅमुएल हानेमान यांच्यावर १८२० मध्ये एक खटला केला. जर्मनीत त्या वेळी असा कायदा होता की, डॉक्टर लोकांनी डिस्पेन्स (औषध) तयार करावे. हानेमान साहेब एम.डी. पास झालेले डॉक्टर असल्यामुळे त्यांनी औषध तयार करणे हे त्यावेळच्या कायद्याच्या विरुद्ध होते. म्हणून त्यांच्यावर खटला दाखल करण्यात आला व त्यांना औषध तयार करणे व देणे यावर बंदी घालण्यात आली. यानंतर स्यॅमुएल हानेमान यांनी लैप्झीक सोडले आणि ऑस्ट्रिया येथील अनाल्ट कोएथन येथे गेले. तेथे ड्यूक फर्डिनंड यांनी त्यांना त्यांच्या राज्यात होमिओपथिक औषधे तयार करण्याचा अधिकार दिला व पुढे त्यांच्या औषधांनी रोग्यास उत्तम गुण आल्याचे पाहून १८२२ मध्ये त्यास राज्यमंत्री ही पदवी दिली.

होमिओपॅथीचा पाया

निरोगी माणसाच्या शरीरात जे आजाराचे लक्षण निर्माण करण्याची ताकद औषधात असते, तेच औषध आजारी माणसाला दिल्यास त्याचा आजार बरा होतो, हा सिद्धांत डॉ. सॅम्युएल यांनी मांडला. त्यांनी औषधशास्त्रावर अनेक महत्त्वपूर्ण ग्रंथ लिहिले. 'ऑर्गॅनॉन ऑफ मेडिसिन' हा होमिओपॅथीचा पाया मानला जाणारा त्यांचा अत्यंत महत्त्वाचा ग्रंथ आहे. वैद्यकीय शिक्षणासोबतच त्यांना इंग्रजी, फ्रेंच, इटालियन अशा अनेक भाषा अवगत होत्या, ज्याचा उपयोग त्यांनी वैद्यकीय पुस्तकांच्या भाषांतरासाठी केला.

भारतीय तिरंग्याचे मूळ रचनाकार पिंगाली वेंकय्या!

पिंगाली वेंकय्या (नामभेद व्यंकय्या) यांचा जन्म २ ऑगस्ट १८७६ रोजी तर मृत्यू ४ जुलै १९६३ मध्ये झाला. ते एक भारतीय स्वातंत्र्यसैनिक व महात्मा गांधींचे कट्टर अनुयायी होते आणि ज्या ध्वजावर भारतीय राष्ट्रध्वज आधारित होता त्याचे डिझायनर होते. त्यांचा जन्म एका तेलुगू पद्मशाली ब्राह्मण कुटुंबात भातलापेनुमारु, मछलीपट्टणमजवळ, आंध्र प्रदेश राज्यात झाला. इ.स. १९४७ मध्ये स्वातंत्र्य मिळण्यापूर्वी विविध तथाकथित राष्ट्रीय ध्वज भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीतील सदस्यांनी वापरले होते. कृष्णा जिल्ह्यातील पिंगली व्यंकय्या यांनी राष्ट्रध्वजाची रचना केली आणि एप्रिल १९२१ रोजी विजयवाडा शहराच्या नंतरच्या भेटीदरम्यान महात्मा गांधींना तो सादर केला. द हिंदू मधील माहिती नुसार, 'पिंगली व्यंकय्या हे शेतकरी आणि शिक्षणतज्ज्ञ होते. त्यांनी मछलीपट्टणम मध्ये एक शैक्षणिक संस्था स्थापन केली होती. इ.स. १९६३ मध्ये त्यांचा गरिबीत मृत्यू झाला.

भारतीय समाजाने मात्र त्यांची दखल त्यावेळी घेतली नाही. इ.स. २००९ मध्ये त्यांच्या स्मरणार्थ भारत सरकार तर्फे एक टपाल तिकीट जारी करण्यात आले. तसेच २०११ मध्ये त्यांना मरणोत्तर भारतरत्न प्रदान करण्याचा प्रस्ताव देखील ठेवण्यात आला. परंतु या प्रस्तावावर केंद्र सरकारचा निर्णय अद्याप झालेला नाही.

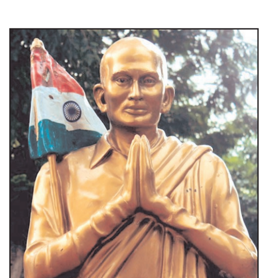

आज पुण्यतिथी

वेंकय्या वयाच्या १९ व्या वर्षी ब्रिटिश भारतीय सैन्यात दाखल झाले आणि दुसऱ्या बोअर युद्धादरम्यान (१८९९-१९०२) दक्षिण आफ्रिकेत सेवा बजावली . त्यांच्या सेवेदरम्यान, त्यांनी भारतासाठी राष्ट्रीय ध्वजाची गरज ओळखली कारण भारतीय सैनिकांना ब्रिटिश ध्वज असलेल्या युनियन जॅकला सलामी देणे आवश्यक होते. त्यांच्या अनुभवाने आणि नंतर कलकत्ता येथे १९०६ च्या एआयसीसी अधिवेशनात उपस्थित राहिल्याने प्रेरित होऊन, त्यांनी काँग्रेसच्या सभांमध्ये ब्रिटिश ध्वज फडकवण्याच्या प्रथेला विरोध करत, भारतीयांचे प्रतिनिधित्व करणाऱ्या ध्वजाची संकल्पना विकसित केली. व्यंकय्या यांनी १९२१ मध्ये गांधीजींच्या विजयवाडा भेटीदरम्यान महात्मा गांधींना भारतीय राष्ट्रध्वजाचा आराखडा सादर केला. सुरुवातीला या ध्वजात अनुक्रमे हिंदू आणि मुस्लिमांचे प्रतिनिधित्व करणारे लाल आणि हिरवे पट्टे होते आणि गांधीजींच्या सूचनेनुसार, भारतातील इतर समुदायांचे प्रतिनिधित्व करण्यासाठी एक पांढरा पट्टा जोडण्यात आला. हा ध्वज आराखडा १९२१ पासून काँग्रेसच्या सभांमध्ये अनौपचारिकपणे वापरला गेला आणि तो भारतीय राष्ट्रध्वजाचा पाया ठरला, ज्याला २२ जुलै १९४७ रोजी संविधान सभेने अधिकृतपणे त्याच्या अंतिम स्वरूपात स्वीकारले. वेंकय्या यांनी मद्रास प्रेसिडेन्सी कॉलेजमधून भूगर्भशास्त्रात डिप्लोमा मिळवला. १९११ ते १९४४ पर्यंत, त्यांनी मछलीपट्टणम येथील आंध्रा नॅशनल कॉलेजमध्ये व्याख्याता म्हणून काम केले. १९२४ ते १९४४ पर्यंत, त्यांनी नेल्लोरमध्ये अभ्रकावर संशोधन केले . त्यांनी भूगर्भशास्त्रावर 'थल्ली रायी' नावाचे पुस्तकही लिहिले. वेंकय्या यांना 'डायमंड वेंकय्या' हे टोपणनाव देखील लोकप्रिय होते, कारण ते हिऱ्यांच्या खाणकामातील तज्ञ होते. त्यांना 'पत्ती वेंकय्या' (कापूस वेंकय्या) असेही म्हटले जात असे, कारण त्यांनी आपला बहुतेक वेळ कापसाच्या मुख्य जातींवर संशोधन करण्यासाठी समर्पित केला होता आणि कंबोडिया कॉटन नावाच्या जातीचा सखोल अभ्यास केला होता. ते एक बहुभाषिक होते जे जपानी आणि उर्दू यासह अनेक भाषांमध्ये पारंगत होते. त्यांनी १९१३ मध्ये बापटला येथील एका शाळेत जपानी भाषेत एक पूर्ण भाषण दिले. तेव्हापासून, त्यांना 'जपान वेंकय्या' म्हणूनही ओळखले जाऊ लागले. जेव्हा वेंकय्या १९०६ मध्ये दादाभाई नवरोजी यांच्या नेतृत्वाखाली कलकत्ता येथे अखिल भारतीय काँग्रेस समितीच्या अधिवेशनात सहभागी झाले, तेव्हा काँग्रेसच्या सभांमध्ये ब्रिटिश ध्वज फडकवण्याच्या कल्पनेला त्यांचा विरोध असल्याने, त्यांना भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेससाठी ध्वज तयार करण्याची प्रेरणा मिळाली. वेंकय्या यांनी स्वातंत्र्याचे प्रतीक म्हणून नव्याने स्थापन झालेल्या स्वराज्य चळवळीसाठी ध्वज म्हणून वापरल्या जाऊ शकतील अशा संभाव्य डिझाइनवर काम केले. भारतीय संस्कृती, वारसा आणि इतिहासाशी संबंधित आणि वेगवेगळे महत्त्व असलेल्या ध्वजांचे २५ हून अधिक मसुदे होते. १९१६ मध्ये, त्यांनी ' भारत देशानिकी ओका जातीय पतकम' (भाषांतर: भारतासाठी एक राष्ट्रीय ध्वज) नावाचे पुस्तक प्रकाशित केले, ज्यात ध्वजासाठी ३० संभाव्य डिझाइन होते. १९१८ ते १९२१ पर्यंत, मछलीपट्टणम येथील आंध्र नॅशनल कॉलेजमध्ये काम करत असताना त्यांनी काँग्रेस नेतृत्वाला विविध कल्पना सुचवल्या. १९२१ मध्ये, अखिल भारतीय काँग्रेस समितीने ३१ मार्च आणि १ एप्रिल रोजी बेझवाडा (आताचे विजयवाडा) येथे आपले दोन दिवसीय महत्त्वपूर्ण अधिवेशन आयोजित केले होते. जेव्हा गांधीजींनी अधिवेशनात व्यंकय्या यांना ध्वजासाठी एक आराखडा सादर करण्यास सांगितले, तेव्हा त्यांनी ते तीन तासांच्या आत केले. व्यंकय्या यांनी गांधीजींना खादीच्या कापडावर ध्वजाचा एक प्राथमिक आराखडा दाखवला होता. हा पहिला ध्वज लाल आणि हिरव्या रंगाचा होता. लाल रंग देशातील हिंदूंचे आणि हिरवा रंग मुस्लिमांचे प्रतिनिधित्व करत होता. गांधीजींच्या सूचनेनुसार, व्यंकय्या यांनी देशात उपस्थित असलेल्या सर्व पंथ आणि धर्मांचे प्रतिनिधित्व करण्यासाठी एक पांढरा पट्टा जोडला.

साहित्यिक, लेखकांना आवाहन

दैनिक सिटी न्यूज सुपरफास्ट आता आठ पानांसह वाचकांना उपलब्ध होत आहे. अंकातील विविधा पानासाठी अकोला शहर तसेच जिल्ह्यातील साहित्यिक, लेखक, कवी यांनी त्यांचा मजकूर **८३९०६७०९९९** या **व्हॉटसअप** क्रमांकावर पाठवावा.
त्याला यथायोग्य प्रसिद्धी दिली जाईल. या अंकातील लेखांशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही.

सिटी न्यूज सुपरफास्ट वऱ्हाड
शनिवार, दि.४ जुलै २०२६
http://epaper.citynewssuperfast.com

नैसर्गिक आपत्ती व्यवस्थापनसाठी मनपा प्रशासनाव्दारा झोननिहाय चार पथकांचे गठन

अकोला: दि. २ जुलै २०२६ – दि. २९ जून २०२६ रोजी संभाव्य नैसर्गिक आपत्तीच्या अनुषंगाने महापौर सौ.शारदा रणजीत खेडकर यांच्या अध्यक्षतेखाली व मनपा आयुक्त डॉ.सुनिल लहाने यांच्या उपस्थितीत स्थायी समिती सभापती विजय अग्रवाल यांच्याव्दारे नैसर्गिक आपत्ती व्यवस्थापनाच्या अनुषंगाने विशेष बैठक घेण्यात आली होती.

या अनुषंगाने १ जूलै २०२६ रोजी अकोला महानगरपालिका आयुक्त डॉ.सुनिल लहाने यांच्या आदेशान्वये अकोला महानगरपालिका क्षेत्रात संभाव्य नैसर्गिक आपत्ती उद्भवल्यास नागरिकांची दुर्दशा टाळण्याकरिता व परिस्थितीवर तात्काळ नियोजन व उपाययोजना करण्याकरिता पुर्व, पश्चिम, उत्तर आणि दक्षिण क्षेत्रीय कार्यालय (झोन कार्यालय) निहाय चार पथकांचे गठन करण्यात आले आहे. या पथकांमध्ये संबंधीत झोन कार्यालयाचे सहा.आयुक्त हे नोडल अधिकारी तथा पथक प्रमुख आहे व त्यांच्या अधिनस्त बांधकाम विभाग, विद्युत, नगररचना विभागातील कनिष्ठ अभियंता, लिपीक आणि स्वच्छता निरीक्षकांचा समावेश असलेले चार पथकांचे गठन करण्यात आले आहे.

गोयनका, जैन लॉन्स, खंडेलवाल ओपन स्पेसचा वाद नाही-विजय अग्रवाल

नगरसेवक सागर भारुकांचे आरोप बिनबुडाचे आणि तथ्यहीन

प्रतिनिधी ४ जुलै

अकोला: अकोला शहरातील ओपन स्पेसच्या मुद्यावरून मनपा प्रशासनाला आणि सत्ताधाऱ्यांना घेरण्याचा प्रयत्न करणाऱ्या सागर भारुका यांना स्थायी समिती सभापती विजय अग्रवाल यांनी जोरदार दणका दिला आहे. 'सागर भारुका यांनी केलेले सर्व आरोप पूर्णपणे बिनबुडाचे, तथ्यहीन आणि केवळ दिशाभूल करणारे आहेत,' असा घणाघाती प्रहार अग्रवाल यांनी केला. या संपूर्ण प्रकरणाची नेमकी तांत्रिक आणि कायदेशीर स्थिती काय आहे, याचा पाढाच त्यांनी पुराव्यासकट वाचून दाखवला. आज सकाळी झालेल्या पत्रकार परिषदेत खा.अनुप धोत्रे, आ.रणधीर सावरकर, महापौर शारदा खेडकर, स्थायी समिती सभापती विजय अग्रवाल, पवन महल्ले, जयंत मसने, सुनील मेश्राम, रफिक सिद्दीकी आदींची उपस्थिती होती.

विजय अग्रवाल यांनी स्पष्ट केले की, अकोला शहराची मूळ हद्दीची विकास योजना १५ डिसेंबर २००४ पासून अंमलात आली आहे. यामध्ये मौजे अकोला येथील नझुल शीट क्र. ५३, भूखंड क्र. ०६ (भाग) मधील १४१३.३३ चौ.मी. जागा हिरव्या रंगाने 'मैदान' म्हणून दर्शविली आहे. तत्कालीन नगरपालिकेने १९६२ मध्ये हा अभिन्यास (ले-आऊट) मंजूर करताना ही जागा मैदान म्हणून दाखवली होती, म्हणूनच २००४ च्या विकास योजनेत ती तशीच राहिली.या जागेची मूळ मालकी 'गोयनका' यांच्या नावावर असल्याने, ती चूक सुधारण्यासाठी महापालिकेने २००९ मध्येच संचालक, नगर रचना (पुणे) यांच्याकडे 'आरेखकीय चूक दुरुस्ती'चा प्रस्ताव पाठवला होता. मात्र, त्यावर शासनाकडून दीर्घकाळ कोणताही निर्णय झाला नाही. शासनाने पुन्हा पत्र पाठवून ही 'आरेखकीय चूकच'असल्याचे ठामपणे सांगत कारवाई करण्याचे स्पष्ट व थेट आदेश दिले. शासनाच्या याच आदेशाचे पालन करत महापालिकेने २१ जानेवारी २०२५ रोजी चूक दुरुस्तीचे आदेश जारी केले.'जर शासनाच्या आदेशानेच ही प्रक्रिया झाली, तर त्यात महापालिकेचा किंवा स्थानिक पदाधिकाऱ्यांचा घोटाळा कुठे आला?' असा संतप्त सवाल विजय अग्रवाल यांनी उपस्थित केला.

अकोलेकरांना दीड ते दोन वर्षांत मिळणार रोज पाणी - आ.रणधीर सावरकर

अकोला शहरातील नागरिकांसाठी एक अत्यंत दिलासादायक बातमी समोर येत आहे. येत्या दीड ते दोन वर्षांच्या कालावधीत अकोला शहरासह हद्दवाढ झालेल्या सर्व भागांमध्ये दररोज पाणी पुरवठा करणे शक्य होणार आहे. एका पत्रकार परिषदेत बोलताना आ.रणधीर सावरकर यांनी या महत्वपूर्ण प्रकल्पाची माहिती दिली. शहराला पाणी पुरवठा करणाऱ्या दोन्ही मुख्य स्त्रोतांवरून ही परिस्थिती निर्माण होणार आहे. या योजनेचा एक भाग म्हणून शहराच्या विविध भागांत पिण्याच्या पाण्याच्या नवीन टाक्या बांधण्यात येणार आहेत. तसेच, 'निमकर्दा' येथे पाण्याचे मोठे स्टोरेज करून, तिथून पाणी फिल्टर केल्यानंतर ते संपूर्ण अकोला शहराला वितरित केले जाईल. या नियोजित प्रकल्पामुळे आगामी काळात अकोलेकरांची पाणीटंचाईच्या समस्येतून कायमची सुटका होण्याची शक्यता आहे. दीड ते दोन वर्षाच्या काळामध्ये अकोल्या शहरामध्ये हद्दवाढीसह सगळ्या शहरांमध्ये हे पाणी रोजही देऊ शकतो आपण अशी परिस्थिती दोन्ही ठिकाणावरून आपल्याला निर्माण होणार आहे. त्याच्यामध्ये पिण्याच्या पाण्याच्या टाक्या बांधल्या जाणार आहेत. निमकर्दाला त्याचं एक स्टोरेज करून तिथून आपल्याला हे पाणी मिळणार आहे फिल्टर करून आणि अकोल्यात आणले जाणार आहे.

बिल्डरांसाठी रोड करतात आमदार - विजय अग्रवाल यांचा आरोप

अकोला पश्चिम चे आमदारांनी स्थानिक लोकांसाठी विकास कामांचा निधी खर्च करण्याची गरज आहे. पण, ते बिल्डरांनी सांगितले की रस्ते करतात. ते रेल्वे स्टेशन चे अग्रेसन चौकाचे दूभाजक पुन्हा करण्याची गरज नसताना त्याचे सौंदर्यीकरणावर लाखो रुपये अकोला पश्चिम च्या आमदारांनी केला तो निधी योग्य ठिकाणी खर्च करण्याची गरज होती. पण, तसे झाले नाही असा दावा विजय अग्रवाल यांनी पत्रकार परिषदेत केला. स्थायी समिती सभापती विजय अग्रवाल यांनी आज महापौरांच्या वाक्याचे समर्थन यावेळी केले. महासभेत महापौरांनी काँग्रेस नगरसेविका निलोफर खान यांना आमदारांकडे विकास निधी मागण्याची सुचना केली होती.

गोयनका,जैन लॉन्स, खंडेलवाल ओपन स्पेस नियमानुसार

सागर भारुका जे मांडत आहे त्याची तक्रार अजय शर्मा यांनी १२ वर्षांपूर्वी केलेली आहे. गोएंका लेआउटची. आणि ती ओपन स्पेस कुणालाही आपण दिलेली नाही, त्यांनाही वापरण्याला दिलेली नाही आहे. त्या ओपन स्पेसमध्ये ते न्यायालयामध्ये गेले होते. माननीय न्यायालयाने जो निकाल दिला त्यावर अपील झाली, त्याच्यानंतर आता ती जी जागा आहे, शासनाकडूनही त्यांना... शासनाने त्यांनी जे कागदपत्र दाखल केले होते त्याच्यात पत्रव्यवहार झाला, शासनाने सांगितली ही जागा आहे म्हणून आयुक्त साहेबांनी त्याच्यामध्ये पुन्हा पाठवलं की ही ओपन स्पेस आहे. आणि म्हणून कोणताही घोटाळा झाला नाही. याच्यामध्ये विरक बाईंनी तक्रार केलेली आहे, याच्यामध्ये अजय शर्मांनी तक्रार केलेली आहे, याच्यामध्ये मी सुद्धा तक्रार केलेली आहे. हा माझा प्रभाग होता. जैन लॉन ही जैन लॉन मालकीची जागा आहे, ही ओपन स्पेस नाही आहे. खंडेलवाल यांच्या बाजूची जी ओपन स्पेस आहे, ती त्याला आपण कधीही दिलेली नाही, त्याच्या ताब्यात नाही. काही ओपन स्पेस या डेव्हलप न झाल्यामुळे त्याचा वापर लोकं करतात, म्हणून कोणताही घोटाळा झाल्याचं दिसत नाही.

- विजय अग्रवाल
स्थायी समिती सभापती,मनपा,अकोला.

अकोला शहराला मिळणार ४२ सिटी बस - खा.अनुप धोत्रे

अकोला शहराच्या विकासाच्या दृष्टीने आणि नागरिकांच्या सोयीसाठी एक अत्यंत महत्त्वाचा पाऊल उचलण्यात आले आहे. अकोल्याचे खासदार अनुप धोत्रे यांच्या विशेष प्रयत्नांमुळे अकोला शहराला एकूण ४२ नवीन सिटी बस मंजूर झाल्या आहेत. या संदर्भातील माहिती नुकत्याच झालेल्या एका पत्रकार परिषदेत देण्यात आली. या योजनेच्या पुढील अंमलबजावणीसाठी कालच अकोला महानगरपालिका आणि संबंधित बस कंपनी यांच्यामध्ये अधिकृत करार यशस्वीरित्या पार पडला आहे. या नवीन बसेसमुळे अकोलेकरांचा प्रवास अधिक सुखकर होणार असून, शहरातील सार्वजनिक वाहतूक व्यवस्थेला मोठी गती मिळणार आहे. शहरात विविध विकास योजना पूर्ण करण्याचे काम सध्या वेगाने सुरू असल्याचेही यावेळी सांगण्यात आले.

तुकाराम मुंढेंच्या आदेशाला कोर्टात आव्हान!

प्रतिनिधी ४ जुलै

बुलडाणा : अन्नसुरक्षा आणि मानके कायद्यांतर्गत प्रतिबंधित खाद्यपदार्थांच्या निर्मिती, वाहतूक आणि विक्रीमध्ये सहभागी असलेल्या आरोपी विरोधात मोक्का कायद्यांतर्गत कारवाई करण्याबद्दल अन्न व औषध प्रशासन विभागाचे सचिव तुकाराम मुंढे यांनी आदेश जारी केले होते. मात्र या आदेशाच्या कायदेशीर वैधतेला मुंबई उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठात आव्हान देण्यात आले आहे. बुलढाणा येथील मोहम्मद इक्बाल मोहम्मद शफी यांनी तुकाराम मुंढे यांचा आदेश मनमानी करणारा, एकतर्फी व सामान्यांच्या अधिकारांचा दुरुपयोग करणारा आहे, असा आक्षेप घेत याचिका दाखल केली आहे. अशातच तुकाराम मुंढे यांचा आदेश अवैध ठरवून रद्द करण्यात यावा, अशी मागणी या याचिकेच्या माध्यमातून न्यायालयात करण्यात आली आहे.दरम्यान, तुकाराम मुंडे यांनी अन्नसुरक्षा आणि मानके कायद्यातर्गत १२ जून २०२६ रोजी आदेश जारी करून प्रतिबंधित खाद्यपदार्थांचे उत्पादन, त्यात अर्थसहाय्य पुरवठा व वाहतूक करणारे, तसेच त्यासाठी गोदाम पुरवणारे व किरकोळ विक्री करणाऱ्या विरोधात मोक्का कायद्यांतर्गत कारवाई करण्याचे आदेश दिले होते. याप्रकरणी नागपूर खंडपीठाने अन्न व औषधे प्रशासन विभागाचे अतिरिक्त मुख्य सचिव, गृह विभागाचे अतिरिक्त मुख्य सचिव, तसेच अन्न व औषधे प्रशासन आयुक्त आणि पोलीस महासंचालक यांना नोटीस बजावून तीन आठवड्यात उत्तर दाखल करण्यास सांगितले आहे. अशातच आता बुलढाणा येथील मोहम्मद इक्बाल मोहम्मद शफी यांनी तुकाराम मुंढे यांचा आदेश मनमानी करणारा, एकतर्फी व सामान्यांच्या अधिकारांचा दुरुपयोग करणारा आहे, असा आक्षेप घेत याचिका दाखल केली आहे.

स्मार्ट मीटर विरोधात ग्रामस्थ आक्रमक!

प्रतिनिधी ४ जुलै

अकोट : तालुक्यातील लोहारी खुर्द, लोहारी बु. व चिंचखेड खुर्द.'येथील नागरिकांनी स्मार्ट वीज मीटरमुळे वाढलेली अवाजवी वीज बिले, दोषपूर्ण स्मार्ट मीटर तसेच शेतकऱ्यांना मिळणारा अपुरा व वारंवार खंडित होणारा वीजपुरवठा या गंभीर प्रश्नांवर महावितरणच्या मुंडगाव कार्यालयावर धडक देत तीव्र निषेध व्यक्त केला. सामाजिक कार्यकर्ते व ग्रामस्थांचे प्रतिनिधी राम म्हैसने यांच्या पुढाकारात ग्रामस्थांनी संबंधित अधिकाऱ्यांना निवेदन देण्यासाठी कार्यालयात तब्बल दोन ते तीन तास प्रतीक्षा केली. मात्र, मुख्य अधिकारी आठ दिवसांच्या रजेवर असल्याचे सांगण्यात आले, तर त्यांच्या जागी जबाबदारी असलेले अधिकारी देखील कार्यालयात उपस्थित राहिले नाहीत. त्यामुळे संतप्त ग्रामस्थांनी हा प्रकार जनतेचा अपमान आणि महावितरण प्रशासनाचा बेजबाबदार कारभार असल्याची तीव्र भावना व्यक्त केली. काही वेळानंतर कार्यालयातील कर्मचाऱ्यांनी निवेदन स्वीकारण्याची तयारी दर्शविली. मात्र, जबाबदार अधिकारी उपस्थित नसल्यामुळे ग्रामस्थांनी कर्मचाऱ्यांकडे निवेदन न देता थेट अधिकाऱ्यांच्या रिकाम्या खुर्चीला निवेदन चिटकवून अनोख्या पद्धतीने निषेध नोंदविला.

अनियंत्रित चारचाकी थेट बसला धडकली

वाहतूक पोलिसांच्या सतर्कतेमुळे मोठा अनर्थ टळला

प्रतिनिधी ४ जुलै

अकोला : शहरातील मुख्य बसस्थानकासमोरील धिंग्रा चौकात शुक्रवारी पावसादरम्यान एक चारचाकी वाहन अनियंत्रित होऊन बसला धडकले. यावेळी चौकात कर्तव्यावर असलेल्या वाहतूक पोलिस कर्मचाऱ्यांच्या सतर्कतेमुळे मोठा अपघात टळला.

मिळालेल्या माहितीनुसार, चारचाकी वाहन टॉवर चौकाकडून गांधी चौकाच्या दिशेने जात होते, तर बस अशोक वाटिका परिसरातून मुख्य बस डेपोच्या दिशेने येत होती. धिंग्रा चौकात दोन्ही वाहनांचा समोरासमोर संपर्क होऊन अपघात घडला. घटनेच्या वेळी परिसरात पाऊस सुरू असल्याने रस्ता निसरडा झाला होता. त्यामुळे वाहनचालकाचे नियंत्रण सुटल्याचे प्राथमिक अंदाज व्यक्त करण्यात येत आहे. अपघातानंतर काही काळ वाहतुकीची कोंडी झाली; मात्र वाहतूक पोलिसांनी तातडीने परिस्थिती नियंत्रणात आणत वाहतूक सुरळीत केली.या अपघातात कोणलाही गंभीर दुखापत झाली नसून वाहनांचे किरकोळ नुकसान झाले आहे. सुदैवाने मोठी दुर्घटना टळली.

अकोला शहराच्या महत्वाकांक्षी पी.एम.ई–बस सेवा अंतर्गत पुरवठादार कंपनी सोबत करारनाम्याची कार्यवाही पूर्ण

प्रतिनिधी ४ जुलै

अकोला : दि. ३ जुलै २०२६ – अकोला महानगरपालिका क्षेत्रातील नागरिकांना क्षेत्रातील नागरिकांना अत्यल्प दरात सर्व सुविधा युक्त, वातानुकूलित आणि सुरक्षित शहर वाहतुक उपलब्ध व्हावे या उद्देशाने अकोला शहराचे खासदार अनुपजी धोत्रे, आमदार रणधीरजी सावरकर, अकोला शहराचे पालकमंत्री ॲड.आकाशजी फुंडकर यांच्या अथक प्रयत्नाने प्रधानमंत्री यांच्या महत्वाकांक्षी केंद्र शासन पुरस्कृत प्रधानमंत्री ई-बस सेवा योजने अंतर्गत अकोला शहराच्या पब्लीक ट्रांसपोर्टसाठी अकोला महानगरपालिकेस १२ मीटर लांबीच्या १४ आणि ९ मीटर लांबीच्या २८ असे एकुण ४२ ई-बस प्राप्त होणार आहेत.

त्या अनुषंगाने आज दि. ३ जुलै २०२६ रोजी बस पुरवठा करणा-या नेक्स्टजेन ग्रीन मोबीलिटी प्रायव्हेट लिमिटेड, फरीदाबाद या कंपनी सोबत व्दिपक्षीय करारनामा मनपा आयुक्त डॉ.सुनिल लहाने यांच्याव्दारे, महापौर सौ.शारदा रणजीत खेडकर, स्थायी समिती सभापती विजय अग्रवाल, राष्ट्रवादी काँग्रेस (अ.प.) पक्षाचे जिल्हाध्यक्ष विजय देशमुख, उपमहापौर अमोल गोगे, भाजपा महानगर अध्यक्ष जयंत मसने, सभागृहनेता पवन महल्ले, सभापती, महिला व बाल कल्याण सौ.आरती घोगलिया, मनपा विरोधी पक्ष नेता डॉ.झिशान हुसैन, राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष (श.प.) गटनेता रफीक सिद्दीकी, ए.आय.एम.आय.एम.च्या गटनेत्या मैमुना बी अब्दुल रशीद, नगरसेविका सौ.सुनितताई अग्रवाल, नगरसेवक सिध्दार्थ उपरवट यांच्या विशेष उपस्थितीत स्वाक्षरी करून करारनामा करण्यात आला आहे. ई-बस साठीचे चार्जिंग स्टेशनचे काम अंतीम टप्प्यात आहे तसेच करारनामा केल्यानंतर एक महिन्याच्या आत सदर कंपनीव्दारे बस उपलब्ध करून देण्यात येणार असून येणा-या १५ ऑगस्ट पासून अकोला शहरातील ई-बस सेवा सुरू करण्याचे मानस असल्याचे यावेळी स्थायी समिती सभापती विजय अग्रवाल यांनी यावेळी सांगितले आहे. यावेळी शहर अभियंता अजय गुजर, परिवहन सेवा विभागाचे नोडल अधिकारी अमोल डोईफोडे, नेक्स्टजेन ग्रीन मोबीलिटी प्रायव्हेट लिमिटेडचे प्रोजेक्ट मॅनेजर निशांत शहा, डेपो मॅनेजन जय देसाई व इतर अधिकारी/कर्मचा-यांची उपस्थिती होती.

कर्जमुक्तीचा लाभ मिळेपर्यंत थकीत रकमेवर व्याज आकारू नये!

शासनाचा आदेश; महाकर्जमुक्ती योजनेतील शेतकऱ्यांना दिलासा

प्रतिनिधी ४ जुलै

अमरावती : राज्य शासनाच्या 'पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर शेतकरी कर्जमुक्ती योजना-२०२६' अंतर्गत पात्र ठरलेल्या शेतकऱ्यांना आणखी एक मोठा दिलासा देण्यात आला आहे. योजनेचा प्रत्यक्ष लाभ शेतकऱ्यांच्या कर्जखात्यात जमा होईपर्यंत जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका तसेच विविध कार्यकारी सहकारी संस्थांनी पात्र थकीत पीककर्जाच्या रकमेवर कोणत्याही प्रकारची व्याज आकारणी करू नये, असे स्पष्ट आदेश राज्य शासनाने दिले आहेत. या संदर्भात सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाने बुधवारी शासननिर्णय जारी केला आहे.

राज्यातील शेतकऱ्यांना दिलासा देण्यासाठी राज्य मंत्रिमंडळाने २ जून २०२६ रोजी पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर शेतकरी कर्जमुक्ती योजना मंजूर केली असून सध्या या योजनेची अंमलबजावणी सुरू आहे. या योजनेनुसार ३० सप्टेंबर २०२५ रोजी थकीत आणि ३१ मार्च २०२६ पर्यंत परतफेड न झालेल्या पात्र अल्पमुदतीच्या पीककर्जासाठी दोन लाख रुपयांपर्यंत कर्जमाफी दिली जाणार आहे. दोन लाख

रुपयांपेक्षा अधिक थकबाकी असलेल्या शेतकऱ्यांनी अतिरिक्त रक्कम भरल्यानंतर त्यांना एकवेळ समझोता (ओटीएस) योजनेअंतर्गत दोन लाख रुपयांपर्यंतचा लाभ मिळणार असून, नियमित कर्जफेड करणाऱ्या शेतकऱ्यांना ५० हजार रुपयांपर्यंत प्रोत्साहनपर लाभ देण्याची तरतूद आहे.

ही प्रक्रिया सुरू असताना शेतकऱ्यांच्या थकीत पीककर्जावर व्याजाची वाढ होऊ नये आणि कर्जमाफीचा लाभ मिळाल्यानंतर त्यांना नव्याने पीककर्ज उपलब्ध होण्यात अडथळे येऊ नयेत, यासाठी शासनाने हा निर्णय घेतला आहे. त्यानुसार कर्जमाफी आणि एकवेळ समझोता (ओटीएस) योजनेस पात्र असलेल्या शेतकऱ्यांच्या पात्र थकीत रकमेवर १ एप्रिल २०२६ पासून ते कर्जमाफीचा प्रत्यक्ष लाभ खात्यात जमा होईपर्यंत कोणतेही व्याज आकारू नये, असे आदेश देण्यात आले आहेत. महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० मधील कलम ७९-अ अंतर्गत प्राप्त अधिकारांचा वापर करून हा आदेश जारी करण्यात आला असून, तो राज्यातील सर्व जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका आणि विविध कार्यकारी सहकारी संस्थांना लागू राहणार आहे.

या योजनेसाठी शासनाने मानक कार्यपद्धती (एसओपी) तयार केली असून, जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका आणि विविध कार्यकारी सहकारी संस्थांकडून पात्र कर्जखात्यांची माहिती संगणकीय प्रणालीवर अपलोड करण्याचे काम सुरू आहे. त्यानंतर कर्जखात्यांची पडताळणी, अपात्र खात्यांचे वगळणे, लाभार्थ्यांचे आधार प्रमाणीकरण आणि कर्जमाफीची रक्कम संबंधित खात्यात जमा करण्याची प्रक्रिया राबविण्यात येणार आहे.

अंबाबरवा अभयारण्यातील जंगल सफारी तीन महिन्यांसाठी बंद !

प्रतिनिधी ४ जुलै

संग्रामपूर: मेळघाट व्याघ्र प्रकल्पांतर्गत संग्रामपूर तालुक्यातील अंबाबरवा अभयारण्यातील जंगल सफारी पुढील तीन महिन्यांसाठी बंद ठेवण्यात आली आहे. पावसाळ्यात पर्यटकांच्या सुरक्षेचा विचार तसेच वन्यजीव व अधिवासाचे संरक्षण लक्षात घेऊन १ जुलै ते ३० सप्टेंबर या कालावधीत कोअर क्षेत्रातील पर्यटन बंद ठेवण्याचा निर्णय वनविभागाने घेतला आहे. मात्र, अभयारण्यातील वनउद्याने पर्यटकांसाठी खुले राहणार असल्याचे वनविभागाने स्पष्ट केले आहे.

वरिष्ठांच्या आदेशानुसार अंबाबरवा अभयारण्यातील जंगल सफारी १ जुलै ते ३० सप्टेंबर या कालावधीत बंद ठेवण्यात आली आहे. मात्र, वनउद्याने पर्यटकांसाठी खुली राहतील.

अजय बावणे,
वनपरिक्षेत्र अधिकारी
(वन्यजीव), सोनाळा

नागपूर येथील प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) कार्यालयाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार तसेच मेळघाट व्याघ्र प्रकल्पाचे क्षेत्र संचालक यांच्या निर्देशानुसार हा निर्णय घेण्यात आला आहे. त्यानुसार कोअर क्षेत्रातील सर्व पर्यटन प्रवेशद्वारे तीन महिन्यांसाठी बंद ठेवण्यात येणार आहेत. पावसाळ्यात जंगलातील रस्ते चिखलमय होणे, दरडी कोसळण्याचा धोका वाढतो, असे वनविभागाने सांगितले.

नवीन कायदे कामगारांच्या न्याय, सुरक्षितता व सामाजिक संरक्षणासाठी महत्त्वपूर्ण – कामगार मंत्री आकाश फुंडकर

प्रतिनिधी ४ जुलै

मुंबई : कामगारांच्या न्याय, सुरक्षितता, सामाजिक संरक्षण आणि हक्कांच्या बळकटीकरणासाठी केंद्र सरकारने पूर्वीचे २९ कामगार कायदे एकत्रित करून चार कायदे तयार केले आहेत. या नवीन श्रमसंहितामुळे कामगारांना अधिक संरक्षण, सामाजिक सुरक्षा आणि न्याय मिळेल, असे कामगार मंत्री आकाश फुंडकर यांनी विधानमंडळात सांगितले.

विधानपरिषदेत नियम २६० अंतर्गत कामगार विभागाच्या चर्चेदरम्यान विविध सदस्यांनी कामगार योजनांबाबत कामगार संघटनांशी व्यापक चर्चा करण्याची मागणी केली. त्यास उत्तर देताना कामगार मंत्री फुंडकर बोलत होते. मंत्री फुंडकर म्हणाले की, अनेक दशकांपूर्वीचे २९ कामगार कायदे आजच्या औद्योगिक परिस्थितीशी सुसंगत राहिले नव्हते. त्यातील विसंगती दूर करून कामगारांचे हित अधिक प्रभावीपणे जपण्यासाठी वेतन, औद्योगिक, सामाजिक सुरक्षा आणि व्यावसायिक सुरक्षा, आरोग्य व कार्यस्थळ परिस्थिती संहिता तयार करण्यात आली असून, राज्यात त्यानुसार नियम तयार करण्याची प्रक्रिया सुरू आहे.

नियमांचा मसुदा सार्वजनिक सूचना व हरकतींसाठी उपलब्ध करून देण्यात आला असून, प्राप्त झालेल्या सर्व सूचना व हरकतींचा गांभीर्याने विचार करूनच अंतिम नियम निश्चित केले जातील. यासंदर्भात कामगार संघटनांशी पुन्हा चर्चा करून सर्व संबंधितांच्या सूचना विचारात घेतल्या जातील, असे त्यांनी स्पष्ट केले. नवीन श्रमसंहितांमुळे उद्योगांना चालना मिळतानाच अधिक कामगारांना कायमस्वरूपी रोजगार, सामाजिक सुरक्षा आणि वैधानिक लाभ मिळतील, असा विश्वास व्यक्त करत त्यांनी सांगितले की, कोणत्याही कामगार संघटनेवर अन्याय होऊ दिला जाणार नाही. कंत्राटी व असंघटित कामगारांच्या हक्कांचे संरक्षण करण्यात येईल. कोअर ॲक्टिव्हिटीमध्ये नियमबाह्य पद्धतीने कंत्राटी कामगारांकडून काम करून घेतल्यास संबंधितांवर कठोर कारवाई केली जाईल. गिरणी कामगारांच्या घरांसाठी १ लाख ७०५ पात्र अर्जांची प्रक्रिया अंतिम टप्प्यात असून म्हाडाच्या माध्यमातून त्यांना घरे देण्यात येतील.

अपात्र अर्जदारांनाही आवश्यक कागदपत्रे सादर करण्याची आणखी एक संधी देण्यात आली आहे. असंघटित कामगारांसाठी स्वतंत्र मंडळ स्थापन करून सामाजिक सुरक्षा, गृहनिर्माण, शिक्षण आणि कौशल्य विकासाच्या योजना राबविण्यात येणार असून, त्यासाठी सीएसआर निधीचाही वापर केला जाणार आहे. समृद्धी महामार्गावरील अपघातांच्या पार्श्वभूमीवर कामगारांच्या सुरक्षित वाहतुकीसाठी आवश्यक उपाययोजना करण्यात येतील. तसेच विविध प्रकरणांमध्ये दोषी उद्योगांवर कारवाई करून प्रलंबित प्रश्न मार्गी लावले जातील, असेही त्यांनी सांगितले. नवीन श्रमसंहितांमुळे कामगार अधिकारी अधिक सक्षम होतील आणि कामगारांवरील अन्यायाला आळा बसेल. अतिरिक्त कामासाठी ओव्हरटाईमचे मानधन देणे बंधनकारक करण्यात आले असून, त्याचे उल्लंघन करणाऱ्यांवर कारवाईची स्पष्ट तरतूद आहे. बांधकाम कामगारांच्या बनावट नोंदणीविरोधात राज्यभर विशेष मोहीम राबवून अनेक गुन्हे दाखल करण्यात आले असून, कामगार कल्याण मंडळाच्या योजनांमध्येही कामगारांच्या सूचनांनुसार आवश्यक सुधारणा करण्यात येणार असल्याचे कामगार मंत्री फुंडकर यांनी सांगितले.

सराईत गुन्हेगारांना अटक करून नवी मुंबई गुन्हे शाखेने आणले 11 गुन्हे उघडकीस

प्रतिनिधी ४ जुलै

मुंबई : पोलिस आयुक्त मिलींद भारंबे, दीपक साकोरे, पोलीस सह आयुक्त, प्रमोद शेवाळे, अपर पोलीस आयुक्त (गुन्हे), सचिन गुंजाळ, पोलीस उप आयुक्त (गुन्हे शाखा) यांनी नवी मुंबई पोलीस आयुक्तालय परिसरातील घरफोडी व सोनसाखळी चोरीचे गुन्हे उघडकीसआणणे बाबत आदेश दिले होते.

०७/०६/२०२६ रोजी सकाळी ०८:०० वा. ते सायंकाळी २०:२८ वा. चे दरम्यान फिर्यादी श्री. प्रमोद भालचंद्र वादळ, रा. रूम नं. १०२, स्वस्तिक जमुना को. ऑप. हौ. सोसायटी, सेक्टर १२ बी, प्लॉट क्रमांक ६५, बोनकोडे, नवी मुंबई यांचे सदनिकाच्या मुख्य दरवाजाचा कडी कोयंडा तोडून १५,५५,०००/- रू. किं. चे सोन्याचे दागिने व रोख रक्कम तसेच त्यांचे शेजारी संजय शंकर नागरे यांचे सदनिका मधुन ४०,०००/- रू. रोख रक्कम असे एकुण १५,९५,०००/- रू. किं. ची मालमत्ता घरफोडी चोरी करून नेला म्हणुन अज्ञात चोरटयाविरूध्द कोपरखैरणे पोलीस ठाणे गु.र.नं. ३००/२०२६, भा.न्या.सं. कलम ३०५, ३३१ (३), ३३१ (४) प्रमाणे दिनांक ०८/०६/२०२६ रोजी दाखल होता.

नवी मुंबई गुन्हे शाखा, कक्ष-१ वाशीचे अधिकारी व अंमलदार यांनी वरील नमुद गुन्हयाच्या समांतर तपासादरम्यान घटनास्थळ व आजुबाजुच्या परिसरातील सी.सी.टी.व्ही. फुटेजची अविरत पाहणी केली. प्राप्त सी.सी.टी. व्ही. फुटेजमधील दोन आरोपी अत्याधुनिक तांत्रिक साधनांचा वापर करून निष्पन्न केले. सदर दोन्ही आरोपी हे सराईत गुन्हेगार असल्याबाबत बातमीदारांकडुन व त्यांना पुर्वी अटक केलेल्या तपासी अंमलदार यांचेकडुन खात्री करण्यात आली. सदर आरोपीत याचेबाबत अधिक माहिती प्राप्त केली असता सदर आरोपीत यांचा कोणताच ठावठिकाणा नसुन ते त्यांचे पत्त्यावर राहत नसल्याबाबत माहिती प्राप्त झाली. सदर गुन्हयातील आरोपीबाबत सखोल तपास केला असता ते दररोज मिरा भाईंदर, चेंबुर, मुंबई, ठाणे व नवी मुंबई परीसरातील वेगवेगळया डॉरमेटरी व लॉज मध्ये राहत होते.

सदर आरोपींचा सलग १६ दिवस मागोवा घेवुन आरोपी १) युसुफ रशिद शेख उर्फ दिपक उर्फ राहुल, वय ४२ वर्ष, रा. रुम नं. १०४, बिल्डींग नं. बी ३२, म्हाडा कॉलनी, आर.एन.ए. पार्क समोर, माहुल रोड, वाशी नाका, चेंबुर, मुंबई व २) नौशाद मुस्ताक आलम उर्फ सागर, वय ३२ वर्ष, रा. प्रकाश चाळ, रूम नं. ०१, सेक्टर ९, कामोठे, नवी मुंबई यांना दिनांक २३/०६/२०२६ रोजी १८.२५ वा. यांना कोपरखैरणे परिसरातुन ताब्यात घेवुन अटक केले.

अटक आरोपींकडे कौशल्यपूर्ण तपास केला असता त्यांनी कोपरखैरणे, पनवेल तालुका, बदलापुर, वाशींद, नारपोली परीसरात घरफोडीचे इतर ०९ गुन्हे व आरोपी नौशाद मुस्ताक आलम उर्फ सागर याने त्याचे अन्य साथीदारासह खारघर व बाजारपेठ परिसरात ०२ चैन स्नॅचिंगचे गुन्हे केल्याचे कबुल केले. सदर गुन्हयाचे तपासात अटक आरोपींकडुन कोपरखैरणे पोलीस ठाणे गु.र.नं. ३००/२०२६ मधील चोरीस गेलेल्या मुद्देमालापैकी ९,४७, ३४०/- रू. किंमतीचे सोन्याचे दागिने, कोपरखैरणे पो. ठाणे गु.र.नं. २४७/२०२६ मधील ८४,७००/- रू. किंमतीची सोन्याची चैन, पनवेल तालुका मधील एक टिव्हिएस अपाची मोटार सायकल व खारघर पो. ठाणे मध्ये गुन्हा करण्यासाठी वापरलेली मोटार सायकल असा एकुण ११,६७,०४०/- रू. किंमतीचे सोन्याचे दागिने व ०२ मोटार सायकल असा मुद्देमाल हस्तगत करण्यात आला आहे. सदर गुन्हयातील आरोपी सध्या पोलीस कोठडीत असून तपास सुरू आहे.

मुंबईकरांनो गरज असेल तरच घराबाहेर पडा!

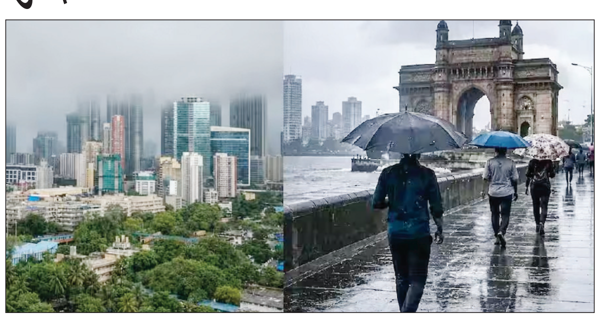

प्रतिनिधी ४ जुलै

मुंबई : राज्यभरात पावसाचा जोर कायम असताना मुंबईमध्ये देखील आज सलग चौथ्या दिवशी मुसळधार पावसाने जोर कायम ठेवला आहे. गेल्या तीन दिवसांपासून सुरू असलेल्या पावसामुळे शहरातील अनेक भाग पूर्णपणे भिजून निघाले असून, आजही पावसाचा जोर कमी होण्याची चिन्हे नाहीत. हवामान विभागाने मुंबईसाठी आज रेड अलर्ट जारी केला असून, दिवसभरात काही ठिकाणी अतिमुसळधार ते अत्यंत मुसळधार पावसाची शक्यता वर्तवली आहे.

या पार्श्वभूमीवर प्रशासनाने सर्व यंत्रणा सतर्क केल्या असून, महापालिका, आपत्ती व्यवस्थापन विभाग, अग्निशमन दल आणि इतर आपत्कालीन यंत्रणा हाय अलर्टवर आहेत. नागरिकांनी अत्यावश्यक काम असल्याशिवाय घराबाहेर पडू नये, सखल भाग, समुद्रकिनारे आणि धोकादायक ठिकाणी जाणे टाळावे, असे आवाहन प्रशासनाकडून करण्यात आले आहे.

दरम्यान, आजचा दिवस मुंबईकरांसाठी महत्त्वाचा ठरणार असून, हवामान विभागाच्या इशाऱ्यामुळे संपूर्ण यंत्रणा परिस्थितीवर बारकाईने लक्ष ठेवून आहे. मुंबईत गेल्या २४ तासांत मुसळधार पाऊस झाला असून अनेक ठिकाणी १०० मिमीहून अधिक पावसाची नोंद करण्यात आली आहे. गेल्या २४ तासांत मुंबईत मुसळधार पावसाने जोरदार हजेरी लावली असून शहर आणि उपनगरांतील अनेक भागांमध्ये १०० मिमीपेक्षा अधिक पावसाची नोंद झाली आहे. भारतीय हवामान विभागाने पुढील काही तासही मुसळधार पावसाचा इशारा दिला आहे. महापालिकेच्या पर्जन्यमापन केंद्रांनुसार, सर्वाधिक १४६.४ मिमी पावसाची नोंद एच-पश्चिम प्रभाग कार्यालयात झाली आहे.

हवामान खात्याकडून अतिमुसळधार पावसाचा इशारा, विकेंडला रेड अलर्ट

मुंबईसह आज कुठे-कुठे रेड अलर्ट

महाराष्ट्रात ४ ते ७ जुलै दरम्यान जोरदार पावसाची शक्यता असून काम असेल तरच घराबाहेर पडा, असे आवाहन मुंबई महानगरपालिकेच्या वतीने नागरिकांना करण्यात आले आहे. संभाव्य परिस्थिती पाहता मुंबईतील पालिका आणि आपत्ती व्यवस्थापन सर्व यंत्रणा हाय अलर्टवर आली आहे. मुंबईत अतिमुसळधार पावसाचा अंदाज असून गेल्या २४ तासांत मुसळधार पाऊस कोसळला आहे. तर मुंबई आणि ठाण्याला आज आणि उद्या रेड अलर्ट आहे. यासह, ठाणे, पुणे घाटमाथा, पालघर, सातारा, रायगड या जिल्ह्यांना देखील रेड अलर्ट जारी करण्यात आला आहे.

तांदुळवाडी किल्ल्यावर अडकलेल्या सहा पर्यटकांची सुखरूप सुटका!

पालघर : पावसाळ्याच्या पार्श्वभूमीवर पर्यटनाचा मोह पर्यटकांच्या जीवावर बेतल्याची घटना तांदुळवाडी किल्ल्यावर घडली. नालासोपारा, विरार आणि डहाणू येथील सहा पर्यटक किल्ल्यावरून परतताना मुसळधार पाऊस, दाट धुके आणि निसरड्या वाटेमुळे वाट चुकले. मात्र, सफाळा पोलिसांनी वेळीच दाखवलेल्या तत्परतेमुळे या सहाही पर्यटकांचे प्राण वाचले आहेत.

३ जुलै रोजी चार युवक आणि दोन युवती असे सहा पर्यटक तांदुळवाडी किल्ल्यावर फिरण्यासाठी गेले होते. मात्र, डोंगरावरून उतरताना पावसाचा जोर वाढल्याने आणि धुके दाटल्याने त्यांचा रस्ता भरकटला. अशा प्रतिकूल परिस्थितीत त्यांनी न घाबरता तातडीने ११२ या आपत्कालीन क्रमांकावर संपर्क साधला. ही माहिती मिळताच सफाळा पोलीस ठाण्याचे पथक तातडीने तांदुळवाडीच्या दिशेने रवाना झाले. स्थानिक पोलीस पाटील सुजित पाटील यांच्याशी समन्वय साधून स्थानिक रेस्क्यू टीमला मदतीसाठी पाचारण करण्यात आले. रेस्क्यू टीमने कठीण हवामानात शोधमोहीम राबवून सर्व सहा पर्यटकांचा शोध घेतला आणि त्यांना सुरक्षितपणे खाली आणले.

चौकशीदरम्यान हे सर्वजण दांडेकर महाविद्यालयाचे विद्यार्थी असल्याचे समोर आले. पोलिसांनी पालकांशी संपर्क साधून घटनेची माहिती दिली आणि विद्यार्थ्यांना पावसाळ्यात दुर्गम भागात फिरताना घ्यावयाची खबरदारी तसेच प्रशासनाच्या सूचनांचे पालन करण्याबाबत समज दिली. त्यानंतर त्यांना सफाळा रेल्वे स्थानकावर सुरक्षित पोहोचविण्यात आले. या कारवाईमुळे संभाव्य अनर्थ टळला असून, सफाळा पोलिसांच्या कामगिरीचे कौतुक होत आहे.

सफाळा पोलिसांचे नागरिकांना महत्त्वाचे आवाहन

सध्या सुरु असलेला मुसळधार पाऊस, दाट धुके, निसरडे रस्ते, वेगवान पाण्याचा प्रवाह व अचानक बदलणारे हवामान यामुळे तांदुळवाडी धबधबा व किल्ला परिसरात जीवितास गंभीर धोका निर्माण होऊ शकतो. त्यामुळे पावसाळ्यात तांदुळवाडी धबधबा व तांदुळवाडी किल्ल्यावर पर्यटन टाळा.

मुंबईत सलग चौथ्या दिवशीही पावसाचा जोर कायम!

◆ नवी मुंबई, ठाणे, भिवंडी आणि पालघरमध्ये शाळांना सुट्टी

प्रतिनिधी ४ जुलै

मुंबई : गत चार दिवसांपासून सुरू असलेल्या पावसामुळे जीवन पूर्णपणे विस्कळीत झाले आहे. नवी मुंबई, ठाणे, भिवंडी व पालघरमध्ये पावसाचा जोर कायम असल्याने शाळांना सुटी देण्यात आली आहे. तसेच मुसळधार पावसाचा मुंबई मेट्रोला फटका बसला असून, मेट्रोची येलो लाईन पूर्ण ठप्प पडली आहे. वसई-विरारमध्ये अतिवृष्टीचा इशारा देण्यात आला असून प्रशासकीय यंत्रणा सतर्क झाली आहे.

मुंबईत २४ तासांत मुसळधार पाऊस; अनेक ठिकाणी १०० मिमीहून अधिक पावसाची नोंद झाली असून, गेल्या २४ तासांत मुंबईत मुसळधार पावसाने जोरदार हजेरी लावली असून शहर आणि उपनगरांतील अनेक भागांमध्ये पाणी साचले आहे. मंत्रालयाकडून आलेल्या हवामान विभागाच्या अंदाजानुसार, पुढील तीन तासांत पालघर, ठाणे, मुंबई शहर, मुंबई उपनगर, रायगड आणि जळगाव या जिल्ह्यांमध्ये काही ठिकाणी मध्यम ते जोरदार पावसाची शक्यता वर्तवण्यात आली आहे. या पार्श्वभूमीवर प्रशासनाने नागरिकांना सतर्क राहण्याचे आवाहन केले आहे.

मुंबईत अनेक मॅनहोल अजूनही उघडे

मॅनहोलमध्ये पडून एका मुंबईकराचा मृत्यू होऊनही मुंबई महानगर पालिका सतर्क नाही. मुंबईत अनेक मॅनहोल अजूनही उघडेच आहेत. मुंबईच्या महापौर रितू तावडे पाहणी दौरा करताना मॅनहोल उघडे असल्याचे निदर्शनास आल्याची बाब उघड झाली आहे. कॉटन ग्रीन परिसरात पाहणी दौरा करताना मॅनहोल उघडे असल्याने महापौरांचा संताप अनावर झाला होता. महापौर रितू तावडे यांनी कारवाईचे आदेश देऊनही मॅनहोलकडे प्रशासनाचे दुर्लक्ष होत असल्याने आश्चर्य व्यक्त करण्यात येत आहे.

या अतिवृष्टीच्या इशाऱ्यामुळे वसई-विरार शहर महानगरपालिका क्षेत्रातील नागरिकांच्या सुरक्षिततेसाठी पालिका प्रशासन सज्ज झाले आहे. शहरात कुठेही पाणी साचल्यास किंवा आपत्कालीन परिस्थिती उद्भवल्यास नागरिकांनी घाबरून न जाता तातडीने महानगरपालिकेच्या आपत्ती व्यवस्थापन कक्षाशी संपर्क साधण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे. बीडच्या परळी सह परिसरात पावसाने सकाळपासून दमदार हजेरी लावल्याचं दिसून आलंय. परळी तालुक्यात जून महिन्यात खूपच कमी प्रमाणात पाऊस झाला होता त्यामुळे शेतकऱ्यांना मोठ्या पावसाची अपेक्षा होती. आज सकाळपासूनच परळी सह परिसरात वरून राजा जोरदार बरसताना दिसत आहे. आज झालेल्या पावसामुळे शेतातील रखडलेल्या पेरण्यांना गती भेटणार आहे. तसेच ज्या शेतकऱ्यांनी यापूर्वीच पेरण्या केल्या आहेत त्या पिकांना देखील या पावसाचा मोठा फायदा होणार आहे.

आरबीआयचा बँक ऑफ बडोदाला 63.60 लाखांचा दंड!

प्रतिनिधी ४ जुलै

मुंबई : रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाकडून बँका, फायनान्स कंपन्या, हाऊसिंग फायनान्स कंपन्यांच्या कामकाजाचं वेळोवेळी परीक्षण केलं जातं. ज्या बँकांकडून बँकिंग संदर्भातील कायद्यांचं आणि आरबीआयच्या सूचनांचं पालन केलं जात नाही त्यांच्यावर आरबीआयकडून विविध प्रकारे कारवाई केली जाते. आरबीआयनं ३० जूनच्या आदेशाद्वारे बँक ऑफ बडोदाला ६३.६० लाख रुपयांचा दंड केला आहे. आरबीआयनं ३ जुलै रोजी प्रसिद्धीपत्रक जारी करुन यासंदर्भातील माहिती दिली आहे.

रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियानं जारी केलेल्या प्रसिद्धीपत्रकानुसार बँक ऑफ बडोदाला केवायसी आणि फेअर प्रॅक्टिसेस कोड फॉर लेंडर्सच्या काही तरतुदींचं पालन न केल्यानं दंड करण्यात आला आहे. आरबीआयनं बँक ऑफ बडोदाचं ३१ मार्च २०२५ च्या आधारे परीक्षण केलं होतं. त्यामध्ये आरबीआयला काही त्रुटी आढळल्या होत्या. त्या संदर्भात बँकेला कारणे दाखवा नोटीस देण्यात आलं होतं. यानंतर बँकेचं उत्तर मिळाल्यानंतर आरबीआयनं दंडात्मक कारवाईसाठी दोन कारणं दिली आहेत. त्यानुसार बँकेनं काही कर्ज खात्यांमधून निश्चित व्याज दरापेक्षा अधिक व्याज वसूल केलं. तर दुसरं कारण म्हणजे बँक ऑफ बडोदाला निश्चित वेळेत खातेदारांची केवायसी निश्चित वेळेत केंद्रीय केवायसी रजिस्ट्रीमध्ये अपलोड करण्यात अपयश आलं.

रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाकडून जीआयसी हाऊसिंग फायनान्स कंपनीला ३.१० लाख रुपयांचा दंड केला आहे. आरबीआयच्या केवायसी संदर्भातील निर्देशांची पूर्तता न करण्यात आल्यानं ही दंडात्मक कारवाई करण्यात आली आहे. नॅशनल हाऊसिंग बँक कायदा १९८७ च्या सेक्शन ५२ नुसार मिळालेल्या अधिकारांचा वापर करत कारवाई करण्यात आली आहे. आरबीआयनं दंडात्मक कारवाई करण्यापूर्वी कारणे दाखवा नोटीस दिली होती. त्यानंतर जीआयसी हाऊसिंग फायनान्सनं दिलेल्या उत्तरानंतर ही कारवाई करण्यात आली आहे. जीआयसी फायनान्स कंपनी खात्यांच्या जोखमीसंदर्भातील वर्गीकरणाचा रिपोर्ट देण्यात अपयशी ठरल्यानं ही कारवाई करण्यात आली.

महाराष्ट्रातील दोन बँकांना आर्थिक दंड

निर्मल अर्बन को ऑपरेटिव्ह बँक लिमिटेड, नागपूर या बँकेला १ लाख रुपयांचा दंड केला आहे. यासाठीची कारणं देखील आरबीआयनं त्यांच्या प्रसिद्धीपत्रकात दिली आहेत. प्राधान्य क्षेत्रासाठीच्या लिमिटस ऑन एक्स्पोजर टू सिंगल अँड ग्रुप बॉरोअर्स / पार्टीज अँड लार्ज एक्सपोजरस अँड रिव्हिजन संदर्भातील आरबीआयच्या सूचनांच्या नॉन कम्प्लायन्ससाठी दंडात्मक कारवाई करण्यात आली. याशिवाय काही ठेवीदारांना अधिक व्याज दरानं व्याज देण्यात आल्याचं म्हटलं. पुण्यातील धर्मवीर संभाजी अर्बन को ऑपरेटिव्ह बँक लिमिटेड, पुणे महाराष्ट्रला दहा हजार रुपयांचा दंड करण्यात आला आहे. ही दंडात्मक कारवाई केवायसी रेकॉर्ड निश्चित कालमर्यादेत सेंट्रल केवयासी रेकॉर्डस रजिस्ट्रीत अपलोड करण्यात बँकेला अपयश आल्यानं ही कारवाई करण्यात आली.

अण्णांच्या घोषणेमुळे सरकार घाबरले; उपोषणापूर्वी आरटीआय नियमांमधील बदल थांबवले!

राजेश जायस्वाल ४ जुलै

मुंबई : ज्येष्ठ सामाजिक कार्यकर्ते अण्णा हजारे यांनी अनिश्चित काळासाठी उपोषणाची घोषणा केल्यानंतर, महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी २ जुलै रोजी महाराष्ट्र माहिती अधिकार नियम, २००५ मधील अनेक वादग्रस्त बदलांना स्थगिती देण्याचे आदेश दिले. गेल्या महिन्यात अण्णा हजारे यांनी इशारा दिला होता की, जर राज्य सरकारने माहिती अधिकार नियमांमधील दुरुस्त्या तात्काळ मागे घेतल्या नाहीत, तर ते ५ जुलै, २०२६ पासून अहिल्यानगर जिल्ह्यातील राळेगण सिद्धी गावात उपोषण सुरू करतील.

महाराष्ट्र माहिती अधिकार नियम, २०२६ मध्ये अनेक महत्त्वपूर्ण बदल प्रस्तावित होते, ज्यात वाढीव अर्ज शुल्क, माहिती अधिकारासाठी कारण देण्याची आवश्यकता आणि ओळखीचा अनिवार्य पुरावा यांचा समावेश होता. याशिवाय, प्रत्येक अर्जात केवळ एकाच विषयावर माहिती मागितली जावी, अशी अटही होती. परंतु गुरुवारी, मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी माहिती अधिकार कायद्याच्या मुख्य आयुक्तांना नव्याने अधिसूचित केलेल्या नियमांना स्थगिती देण्याचे निर्देश दिले. कायद्यातील दुरुस्त्यांमुळे नाराज झालेल्या अण्णा हजारे यांनी फडणवीस सरकारला हे नियम मागे घेण्याचे आवाहन केले होते. या दुरुस्त्यांमुळे माहिती अधिकार कायद्याचा मूळ हेतू कमकुवत होतो आणि नागरिकांना सरकारी माहिती मिळवणे अधिक कठीण होते, असा आरोप त्यांनी केला होता. माहिती अधिकार नियमांमधील बदल मागे न घेतल्यास ५ जुलैपासून अनिश्चित काळासाठी उपोषण सुरू करण्याचा इशाराही त्यांनी दिला होता.

१२ जून रोजी अनेक महत्त्वाचे बदल करण्यात आले. सामान्य प्रशासन विभागाने जारी केलेल्या आणि १२ जून, २०२६ रोजी शासकीय राजपत्रात प्रसिद्ध झालेल्या अधिसूचनेनुसार, नवीन नियम प्रसिद्ध होताच तात्काळ अंमलात आले. नवीन नियमांनुसार, माहिती अधिकार कायद्यांतर्गत माहिती मागणाऱ्या प्रत्येक अर्जदाराला ३० रुपये अर्ज शुल्क भरावे लागेल.

या नियमांनुसार, माहिती अधिकार अर्जातील विषय साधारणपणे एकाच विषयापुरता मर्यादित असावा, असेही नमूद केले आहे. १५० शब्दांपेक्षा जास्त नसलेली शब्दमर्यादाही निश्चित करण्यात आली आहे. जर एकापेक्षा जास्त विषय असतील, तर माहिती अधिकारी (PIO) फक्त पहिल्या विषयावरच प्रक्रिया करू शकतात आणि अर्जदाराला उर्वरित विषयांसाठी स्वतंत्र अर्ज दाखल करण्याचा सल्ला देऊ शकतात. मुख्यमंत्री फडणवीस यांना लिहिलेल्या पत्रात अण्णा हजारे यांनी म्हटले आहे की, नवीन नियमांमुळे प्रक्रियेत अडथळा येतो, खर्च वाढतो आणि अपील प्रक्रिया गुंतागुंतीची होऊन उत्तरदायित्व कमकुवत होते. त्यांनी असाही आरोप केला की, हे नियम जनतेशी सल्लामसलत न करता लागू करण्यात आले आहेत. त्यांनी मागणी केली की, सरकारने हे नियम तात्काळ रद्द करावेत आणि आरटीआय तज्ज्ञ, माहिती आयुक्त, सामाजिक कार्यकर्ते, वकील, पत्रकार आणि नागरिक यांच्याशी सल्लामसलत करून नवीन नियम तयार करावेत. मुख्य माहिती आयुक्त राहुल पांडे यांनी फडणवीस सरकारच्या वतीने अण्णा हजारे यांची भेट घेऊन त्यांची मनधरणी करण्याचा प्रयत्न केला, परंतु या चर्चेतून कोणताही ठोस परिणाम साधला गेला नाही. आरटीआय नियमांच्या निषेधार्थ अण्णा हजारे ५ जुलैपासून उपोषणाला बसणार होते. त्यांनी स्पष्टपणे सांगितले की, नवीन नियम लोकशाही आणि पारदर्शक शासनाच्या विरोधात आहेत.

हे दैनिक मालक, मुद्रक, प्रकाशक प्रदीप पुंडलिकराव देशमुख यांनी सायरन ऑफसेट प्रिंटर्स एमआयडीसी क्र. २ पोलिस स्टेशन समोर ता. जि. अकोला येथे मुद्रित करून सिटी न्युज सुपरफास्ट कार्यालय ओम शिव साई सीएचएस, पहिला मजला, बीएमसी मार्केट, रनवाल व ओंकार ई-स्क्वेअर जवळ, सायन (पूर्व), मुंबई, महाराष्ट्र – ४०००२२. येथे प्रकाशित केले. ■ मुख्य संपादक : प्रदीप पुंडलिकराव देशमुख ■ संपर्क - 0724-2435573, 2444774 - email- citynewss80@gmail.com, RNI No.- MAHMAR/ 26 /A3072, RRC Helpline No. 8484842135